

BIG BAZAAR
Grocery, Sweets & Catering
 *Fresh Vegetables Every Thursday
 *Book your catering now.
Baljinder S. Ben
Ph: 317-640-2400
 Like our Facebook page:
 BigBazaarIndianGrocery
 5425 E. Thompson Rd., Indianapolis IN 46237

Mela
INDIAN RESTAURANT • PUB
 ਮੇਲਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਖਾਣਾ ਇਕ ਵਾਰ ਖਾਓਗੇ, ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਓਗੇ
Baljinder S. Ben
Ph: 317-869-2400

22KT GOLD ANTIQUE JEWELRY
Regal Jewels
 773-262-4377 BUY OR ORDER ONLINE 773-517-8574
 www.RegalJewels.com

Buying/Selling in Michigan
 All types of Residential & Commercial properties. Gas Stations, Liquor Stores, Hotels, Plazas, Truck Terminals etc.
Raj S. Shergill
 Broker
 5820 N Canton Center Rd, Suite 145
 734-751-4455 (Cell)
 Rajshergill@yahoo.com
CANTON REALTY

Twenty-Fifth Year of Publication ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢ Email: punjabtimes1@gmail.com
 ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
 Punjab Times, Vol 25, Issue 19; May 11, 2024 20451 N. Plum Grove Rd., Palatine, IL 60074 Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388
 www.punjabtimesusa.com

ਨਿੱਝਰ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭਖਿਆ

ਕੇਜਰੀਵਾਲ 'ਤੇ ਹੁਣ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਆਗੂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (28), ਕਰਨ ਬਰਾੜ (22) ਅਤੇ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (22) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸਿੰਘੂ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠਲੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਘਣੀਏ ਕੇ ਬਾਂਗਰ ਬਾਣੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਸੁੰਦਰ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਖਿਲਾਫ 26 ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਿਉ-ਪੁੱਤ ਦੁਬਈ 'ਚ ਡਰਾਇਵਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਹਨ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਕਰਨ ਬਰਾੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨ

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਫੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ (ਸੱਜੇ) ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ।

ਪੰਨੂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਵੇ: ਅਮਰੀਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੈਥਿਊ ਮਿਲਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ (ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ) ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਬਰਾੜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨ ਬਰਾੜ 12ਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਵਰੀ 2020 ਵਿਚ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉੱਥੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰਨ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (23) ਨਕੋਦਰ ਨੇੜਲੇ

ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਕਲਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 2019 ਵਿਚ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਥਿਤ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕੰਮ

ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਨਿੱਝਰ (45) ਦੀ ਹੱਤਿਆ 18 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਰੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਧਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਕਤਲ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੀ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਵੀ.ਕੇ. ਸਕਸੈਨਾ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ' ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਖਿਲਾਫ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ 'ਚ ਉੱਪ ਰਾਜਪਾਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕਸੈਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ 1.6 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਕਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਪੜਤਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਆਸੀ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੇਸ 'ਚ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

India Palace Restaurant And Banquet Hall
 Best Price Wholesale
 Ph: 630-400-0996
Lakhvir S. Johal
 Ph: 317-709-7800
Restaurant-Fine Indian Cuisine
 (Ph: 317-298-0773)
Banquet Hall Available Up to 550 People
 Amber Carmel Ph: 317-580-0828
Amber Indianapolis Ph: 317-578-4400
 Royal, Indianapolis, 317-893-2633
Desi Bazar Grocery Store Restaurant, Ph: 317-888-2040
Desi Bazar Indianapolis, Ph: 317-709-7800

Singh Auto Group
 3983 ST RD 38E
 Lafayette, IN 47905
Ph: 765-607-1300
 www.singhautosgroup.com
University Motors
 3312 Klondike Rd, West Lafayette, IN 47906
Ph: 765-497-1100
 www.universitymotors1.com
 Serving Indian American community over 30 years in Midwest for their auto needs.
 ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:
Jaspal S. Ghotra: 765-337-5151

RESTAURANT SUPPLY WHOLESALER
 ਉੱਚ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ, ਪਤੀਲੇ, ਕੁੱਕਵੇਅਰ, ਸਰਵਵੇਅਰ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਜੂਸਰ, ਐਸਪਰੈਸੋ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
Prag International RAVI KAPOOR CEO
 1125 Howard Street, Elk Grove Village, IL 60007
 Ph: 847-979-5970, 847-979-5990, 847-228-0150, pragint@aol.com

Devon COME VISIT US
Regal Jewels
 773-262-4377 www.RegalJewels.com
LITTLE INDIA CHICAGO
 2625 W. Devon Ave. Chicago, IL 60659
 www.RegalJewels.com
 PH: 773-262-4377 WA: 773-517-0574

ਅਰਪਨ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਕੈਲਗਰੀ: ਅਰਪਨ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਕੈਲਗਰੀ ਵੱਲੋਂ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਟੈਪਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੰਜਲ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਮੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲੀਰਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਕਬਾਲ

ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੰਤਵਤੋਂ ਸਜਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗਰਾਊਂਡ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲ ਕਾਲੀਰਾਏ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਵਸੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਸਰੋਤੇ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਏ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਐਡਮਿੰਟਨ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਮੇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼

ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਰਬੰਸ ਬੁੱਟਰ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਹੁੰਝਣ ਨੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਹੋਅਰ,

ਬੀਬੀ ਸੁਖਦੇਵ ਕੌਰ ਵਾਅ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਅਵਤਾਰ ਕੌਰ ਤੱਗੜ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਅਖੀਰ 'ਚ ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ।

ਖਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ।

ਉਪਰੰਤ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੀਰ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਬਾਰੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਅਠਾਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਂਝ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਗੀਤ ਅਤੇ ਇਕ ਗ਼ਜ਼ਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੰਜਲ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੁਲਵਾੜੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਲੀਰਾਏ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਮੈਂਬਰ (ਕਾਕਾ ਦੇਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀਰਾਏ) ਵੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਉਪਰੰਤ ਅਰਪਨ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਕੈਲਗਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲੀਰਾਏ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨਵਪੋਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀਰਾਏ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕਾਮਰੇਡ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲੋਕ-ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ ਗੁਰੂਤੀ ਮਿਲੀ। ਬੀਬੀ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਬਿੰਦ ਨੇ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਇੰਜੀ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕੈਲਗਰੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਕੈਲਗਰੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੇ ਤਰਕਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦਾ ਗੀਤ 'ਪੀੜ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਰਾਂਗਾ ਮੈਂ' ਸੁਣਾ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਗਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਦੀ ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸਰਫ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਗਾ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੈੱਡ ਐਂਡ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ੀ ਨਾਗਰ, ਸਿੱਖ ਵਿਰਸਾ ਤੋਂ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ, ਰੇਡੀਓ ਸੂਰ ਸੰਗਮ ਤੋਂ ਮੈਡਮ ਬਿੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਖਬਾਰ ਤੋਂ ਹਰਬੰਸ ਬੁੱਟਰ, ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇੱਥੋਂ-

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਅ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਏ। ਕੈਲਗਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸੁਨੇਹਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਭਾ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਭੇਜਿਆ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਖਾਨ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਲੜੀ ਗਈ ਜੰਗ ਦਾ ਸਿਰਲੱਥ ਯੋਧਾ ਸੀ। ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਤੋਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ। ਇਕਬਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਾਨਖਾਨਾ ਤੋਂ ਪਿੰਡ

FRIENDS OF PUNJAB FOUNDATION

'MERA PIND' 360

(ALL AROUND HUMAN DEVELOPMENT)

DEDICATED TO THE TEACHINGS OF GURU NANAK DEV JI

SOIL TESTING MACHINE ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ
ਮਿੱਟੀ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ 360° ਸੈਂਟਰ ਕੋਟਲੀ ਅਰਾਈਆਂ (ਜਲੰਧਰ)

ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ 360° ਸੈਂਟਰ ਕੋਟਲੀ ਅਰਾਈਆਂ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਕਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਇੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਚੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ (ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾ ਕੋਟਲੀ ਅਰਾਈਆਂ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਟਾਰਟ ਸੀ ਡੀ ਐਲ ਤੋਂ ਲਵੋ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ

START CDL COURSES
From \$2500

Call us at: +18442272162

Address: 2605 US-130 Cinnaminson, NJ 08077

- * ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣੋ
- * ਫੀਸ ਕੇਵਲ 2500 ਡਾਲਰ
- * ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
- * ਗੈਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ
- * ਆਨਲਾਈਨ ਟਰੇਨਿੰਗ ਉਪਲੱਬਧ
- * ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਹਫਤੇ

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਬੇਬਾਕੀ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ 25 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ, ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ।

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ
(ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਅਮਰੀਕਾ)

Matrimony

Green card holder Jat Sikh boy 38, 6'2" handsome, tall, clean-shaven, financially secure looking for a Nurse/Pharmacist (Jat Sikh), match between the age of 28 and 32. The boy holds a B.A. B.Ed degree, and currently pursuing a degree in Law. He works as a machine operator and truck operator, earning a monthly income of \$4000. He is residing in Bakersfield. Girl should be tall and good looking, residing in California. No divorcee. For more info. americanjatsikhwedding@aol.com or call 661-903-5627.

If you are qualified candidate who meets these criteria, Please feel free to get in touch with me.

Phone:
661-903-5627

ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕਰੀ ਕੁੱਕ, ਤੰਦੂਰੀਏ ਤੇ ਡਿਸ਼ਵਾਸ਼ਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਆਇਓਵਾ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕਰੀ ਕੁੱਕ, ਤੰਦੂਰੀਏ ਤੇ ਡਿਸ਼ਵਾਸ਼ਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: ਮਿ. ਸਿੰਘ

ਫੋਨ: 515-291-1961

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566

E-mail: supertravel2003@live.com

Lowest Fares With Excellent Service

United Airlines
British Airways

Etihad, Air India,
KLM, Lufthansa,
Delta, Qatar Airlines.

For Emergency
Call anytime at
847-436-9010

EARLY BIRD SALE!!!!

Domestic fares
available

UMA TRAVELS

2541 W. Devon Ave.,
Chicago, IL 60659

For Delhi Amritsar-Bombay Ahmedabad,
Hydrabad-Madras

Call For Special Sale Fares

Call: 773-338-5603

Matrimonials

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Jatt Sikh family seeks a suitable match for their US Citizen, very handsome, teetotaler, trimmed hair, son, 31, 5'8", Master in Education and diploma in Administration. Working as Program specialist in Maths with California govt. He is very knowledgeable, sincere and progressive. Caste no bar, no demand. Send profile with photo at whatsapp no. 661-578-2261

19-22

Jat Sikh family from California Bay Area looking for a suitable match for their son born & raised in the US, 38 Yrs., 6.2", Engineer working in an executive Position in the Bay Area. Girl should be tall and from the US. For more info. E-mail: ib.asrealty@gmail.com or call (408) 309-9026.

19-22

Looking for Educated Girl for 30 year old, Engineer Ramgharia Sikh Boy, Height 5-7 Canada Citizen. Works with planes. Girl can be from Canada or USA. Please Contact: (559) 801-5475 (USA) or WhatsApp at +919592062095 (India).

17-18

Looking for Suitable Ramgarhia Sikh Dhiman match in USA/CANADA for our well settled boy (US Citizen), July 1994 born in Ludhiana 5'3", residing in Michigan (Canton). Bachelors degree holder and currently working as a Embedded Software Engineer. please call us at : +17348001448

17-20

Affluent Sikh family seeks a beautiful, well-educated, Gursikh, Jat, family-oriented girl for a Keshdhari and Turban wearing boy. Height 6'-2" and Sr. Network Engineer, June 1994 Born and Raised in Michigan, USA. Preferred USA/Canadian born/raised girl. Call/Whatsapp: +1-586-873-3444

17-20

USA based Gursikh Arora family looking for suitable match for their turbaned, divorced son, 35 yrs., 5'9", MS engineering. He does not drink, smoke. Works for a reputed company in health care sector. He earns six figure salary. Owns house in US, commercial, residential property in India. Caste no bar. Please email: utakecare2@yahoo.com or call 1-618-402-4269

16-19

Looking for a Bride for American Citizen Ramgarhia Sikh boy divorced from short marriage, no kids, born in 1984, height 5'10". Looking for American citizen or green card holder girl. Contact us at: 510-200-1772 or E-mail: binnumunday@gmail.com

15-18

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Gursikh Rajput Kanda family seeks a suitable match in USA for their convent educated MBBS Doctor daughter, October 1989 born 5'4". Younger sister is also a Doctor. Please call us at: 98150-66773 or text message our Whatsapp no. 224-392-6613.

Ramgarhia Sikh family seeks a suitable match in USA for their USA Citizen well settled daughter, August 1990 born in Ludhiana 5'2", residing in Michigan (Canton). Working as a Nursing Assitant in University of Michigan Hospital. Please call us at : +17348001448 or Email : binnumunday@gmail.com

17-20

Hindu/Sikh nai family looking for a suitable match for their beautiful daughter US Citizen, 26years, 5'6" Dentist DMD degree and now working as a Dentist. Family and sibling are US citizen. Please Contact us at 516-510-9744

17-20

Rajput family looking for a suitable match for their USA Citizen daughter 29, 5'-3" beautiful, family oriented, bachelors of Science in Biology and Psychology. MBA in Healthcare Management. Working as Senior Project Manager in Oncology Research. The boy must be from the USA (Citizen, Green card or H1b visa holder), professionally qualified, good-natured & well settled. Serious enquiries only. Please do Text Message at 630-746-9793

17-20

Ramgarhia Sikh family is looking for a suitable match for their Canadian Citizen daughter 30, 5'-8" beautiful, family oriented, graduated in M.B.A (Canada). The boy must be from USA or Canada, professionally qualified, well settled, and with good family values. Serious enquiries only. Please respond to hunjan.inders@gmail.com with biodata.

16-19

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਦੂਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਛਾਏ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗਿੱਦੜਬਾਗ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲਵੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ

ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਜੈਤੋ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਮਾਸਟਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਬੱਧ ਚੋਣ ਬੁਖਾਰ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਕੁਝ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰ ਵਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਗਾਇਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਉਹ ਕਰੀਬ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਉਂਜ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਹਲਕਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਰੈਲੀ 24 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਲਹਿਜੇ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਮਾਝੇ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਉਹ ਮਾਝੇ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਨਗੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਪਟਿਆਲਾ: ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਤੇ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਾ. ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।

ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਆ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਠੇਕਾ ਲੁੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ: ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲੁੱਟ ਕੇ ਭੱਜਣ ਮਗਰੋਂ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਠੇਕਾ ਲੁੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਚੋਰੀ ਦੀ ਵੈਨ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈਵੇਅ 401 'ਤੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (21) ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਇਆ ਸੀ।

ਗਗਨਦੀਪ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮਿਲਟਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਵੈਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਲੋਕ (ਬਜ਼ਰਗ ਜੋੜਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਤਾ) ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁ ਸੰਗੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਇਕੱਠ ਹੋਏ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕਜੁਟ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਰਦੇ ਹੀ ਧੜਿਆਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਇਕੱਠ ਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਹੀ, ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਵਤਿੰਗ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਤਿੰਗ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕਜੁਟ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ। ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਆਸੂ ਦੇ ਗਾਇਬ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਨਗਰ ਚੌਕ 'ਚ ਭਾਰਤ ਭੁਸ਼ਣ ਆਸੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਤਿੰਗ ਦਾ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ ਮਗਰੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੁੱਜੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੇ ਤਲਵਾੜ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ

ਸਮਰਾਲਾ ਚੌਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹਲਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਡਾਬਰ, ਮਗਰੋਂ ਫੀਲਡਰੀਜ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵਤਿੰਗ ਨਾਲ ਸਨ। ਮਗਰੋਂ ਮੁੱਲਾਪੁਰ ਦਾਖ਼ਾ ਹਲਕੇ 'ਚ ਕੈਪਟਨ ਸੰਦੀਪ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਜਗਰਾਉਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ

ਨੇ ਸਮਰਾਲਾ ਚੌਕ 'ਚ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟਾ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੇਧਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਫੋਨ ਚੁੱਕਣਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਬਿੱਟੂ ਵਾਂਗ ਫੋਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਲੋਕ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿੱਟੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਸ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਤੇ ਗੱਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮੁੜ ਵਧਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਮੱਠੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਕਾਰਨ 15 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 29 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ: ਸ਼ੇਖਾਵਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪਿਆ

ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਉਹ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਝਾਰਖੰਡ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਿਵਾਉਣਗੇ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਮੁਹਾਲੀ ਸੜਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਮੁਹਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਸੜਕ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ, ਜਸਟਿਸ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਇਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਹੈ।

ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਿਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਰੇਕ ਸੂਬੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।" ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਕਈ ਜਨਹਿੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ 9 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੜਕ ਵਿਚਾਲੇ

ਬੈਠਣ ਕਰ ਕੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।"

ਗਿਆ ਸੀ। ਗੌਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਬ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਵੀ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚਿਕਾਰਡ 'ਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. 'ਅਰਾਈਵ ਸੇਫ ਸੁਸਾਇਟੀ' ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਨਵਰੀ 2023 ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਮੁਹਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧ/ਮੋਰਚੇ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: 'ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ' ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸੇ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਬਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਐਡਮਿਨਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਚਾਲੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ, ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ।

ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਮੁੱਚਾ ਸਰਕਾਰੀ

ਤੰਤਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਹੇਠ ਆਉਂਦੇ ਨੌਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਐਡਮਿਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਟਸਐਪ ਬਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕੇ ਖੜੋ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹਾ ਇਕ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੰਚਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲੋਕ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਲੋਆ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਛੰਦੜਾ (ਸਪੁੱਤਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਛੰਦੜਾ), ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ ਸਿਧਾਣਾ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਚੋਣ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ 10 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੇਣਗੇ

ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ: ਪਿੰਡ ਬੰਡਾਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵੇਲੇ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਵੀ ਲੱਭ ਗਈਆਂ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ (22) ਪੁੱਤਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਟੱਲੀ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੁਪਹਿਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਆਇਆ ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ ਪਾੜ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ।

ਭਾਜਪਾ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲੱਗੀ: ਜਗੀਰ ਕੌਰ

ਜਲੰਧਰ: ਇੱਥੇ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੰਡੋਰੀ ਨਿੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਪੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜੇ ਵੱਖਰੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਖੱਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮ ਗਿਆ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 'ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ' ਨੂੰ 10 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਚਾਰੀ ਫੋਰਮ (ਯੂ.ਐਸ.ਆਈ.ਐਸ.ਪੀ.ਐਫ), ਉੱਘੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ 'ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਅਨ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀ' (ਫਿੱਕੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਵਿਕਸਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹਿਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਰਨਾ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਦੂਤ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਹਨ, ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਦਦ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੋਲ੍ਹੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿਖੇ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਤਹਿਤ ਅਰਦਾਸ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 12 ਤੋਂ 15 ਫੁੱਟ ਬਰਫ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੋਵਰ ਜੰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਟਰਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਬਰਫ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾੜ

ਖੋਲੇ ਹਨ। 25 ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ

ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 20

ਮਈ ਤੱਕ ਰਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਫ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਰਫ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦਲ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ।

ਬਰਫ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ 35 ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ 15 ਸੇਵਾਦਾਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੇਵਾ 22 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। 22 ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜੱਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੇਮਕੁੰਟ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 25 ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਪਾਟ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਸ਼ੁਮਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰੈਂਕਿੰਗ 2024 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ 23 ਫੀਸਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਟੈਂਡੀ ਅਬਰੋਡ ਏਡ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ 8032 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕਿਰਾਇਤੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 1782 ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਰਵੋਤਮ

ਮੁੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਵੇਟੇਜ 75 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 25 ਫੀਸਦ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੈਂਕਿੰਗ 2024 ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਨੋਸ ਸਕਾਰਾਤਮਕ

ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ 27 ਫੀਸਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰ (ਜੰਮੂ, ਕਸ਼ਮੀਰ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਬਹੁ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਫੈਕਲਟੀ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਕੂਲ ਕੈਂਪਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਈ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੀ ਖੋਜ ਕਾਰਨ ਸਕੋਪਸ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੇ

10 ਫੀਸਦ ਖੋਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਐਚ ਐਫ ਐਲ 64 ਤੋਂ 145 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੁਵਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 25 ਵਾਰ ਵੱਕਾਰੀ ਮੌਲਾਨਾ ਅਬੁਲ ਕਲਾਮ ਅਜ਼ਾਦ ਟਰਾਫੀ ਜਿੱਤਣਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ।

Punjab Times
Established in 2000
25th Year in Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018
Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Email:punjabtimes1@gmail.com
www.punjabtimesusa.com
Founder Editor:
Amolak Singh Jammu
Att. Editors:
Jaspreet Kaur
Amrit Pal Kaur

Photographer
Kamaljit Singh Viridi
Ph. 847-502-2703
Our Columnists
Gurbakhsh Singh Bhandal
Buta Singh
Tarlochan Singh Dupalpur
Correspondents
California
Ashok Bhaura
Detroit, MI
Rajinder Syan
734-261-0936
New York
Iqbal S. Jabowalia
917-375-6395

Postmaster: Please send
address changes to Punjab Times,
20451 N. Plum Grove Rd., Palatine,
IL 60074

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Ohio,
Michigan, Wisconsin, Mississippi,
Iowa, Arkansas, Massachusetts,
Texas, Virginia, Nevada, Washington,
Oregon, Arizona, Georgia, Florida,
New York, New Jersey, Connecticut,
Oklahoma, Pennsylvania, Missouri,
Kentucky, Kansas.

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 115 ਡਾਲਰ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 475 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ
ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ
ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਛਾਪੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋਣ
ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ
ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ
ਹੋਵੇ। ਪਾਠਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ
ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣ।

Disclaimer
The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.

Sameway Punjab Times
does not necessarily endorse
the claims made in the
advertisements published in
Punjab Times.

All disputes subject to
Chicago jurisdiction.

ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੁਟੇਰਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਵਾਪਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 30 ਤੋਂ ਕੌਂਸਲਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਟਰਮਾਂ ਤੋਂ ਕੌਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਪਾਰਟੀ ਕਰੇਗੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਭ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹਥੋਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ।

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੁਟੇਰਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ

ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਬੁਟੇਰਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ

ਕੈਨੇਡਾ: ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪਰੇਡ 'ਚ ਭਾਰਤ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪੱਖੀਆਂ ਨੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁੜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਵੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪੱਖੀ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਸਨ।

ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ, ਜੋ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਗਾਮੀ ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਵਡੇਰੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭੜਕਾਊ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਐਲਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ/ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖਜ਼ ਫ਼ਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਐੱਸ.ਐਫ.ਜੇ.) ਦਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਵਿਚ ਸਰੀ ਦੇ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਭਾਰਤੀ

ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਨੂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮਗਰੋਂ ਪੰਨੂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਵੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਪਰੇਡ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਹਫਤੇ ਰੋਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਉਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗਰੋਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੈ।

ਸੁਭਕਰਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਬੱਲੋਂ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਸੁਭਕਰਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਜੈਸ਼ੀ ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ।

ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਅਭਿਮੰਨਿਉ ਕੋਹਾੜ ਤੇ ਪਿੰਡ ਬੱਲੋਂ ਦੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਏ ਗਏ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਵਾਈ ਦਰਜਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਜਣਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਈ ਘੰਟੇ ਗੱਲਬਾਤ

ਕੈਨੇਡਾ: ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ 'ਤੇ ਫਿਕਰਮੰਦੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ 2019 ਤੇ 2021 ਦੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਉਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 7 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਮੈਰੀ ਜੋਸ ਹੋਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਸਟਮ ਉਤੇ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਕੇ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਚੀਨ ਤੇ ਵਰੁਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਪਰ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਇੰਝੇ ਹੀ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਥੇ ਵੱਸਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਘੋਖ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਟੂਲ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 2017 ਵਿਚ ਆਪੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੇ ਫਿਰ ਖੁਫੀਆਤੰਤਰ ਵੱਲੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭਖਿਆ

(ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)
ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਵਤ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ। ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 6 ਮਈ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਪੰਜਵਤ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਹੋਏ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ।

ਉਧਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਫ਼ਖ਼ਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ ਉਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਤੇ ਅਨੇਕਤਾ 'ਚ ਏਕਤਾ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਯਤਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਓਟਾਰੀਓ ਵਿਚਲੇ ਰੋਇਲ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਕਲਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਗੈਲਰੀ (ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਲਚਰ ਗੈਲਰੀ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 60 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਆਰਟ ਐਂਡ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

(ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ
ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ
ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ
ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ

ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ
ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ
ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ)
ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

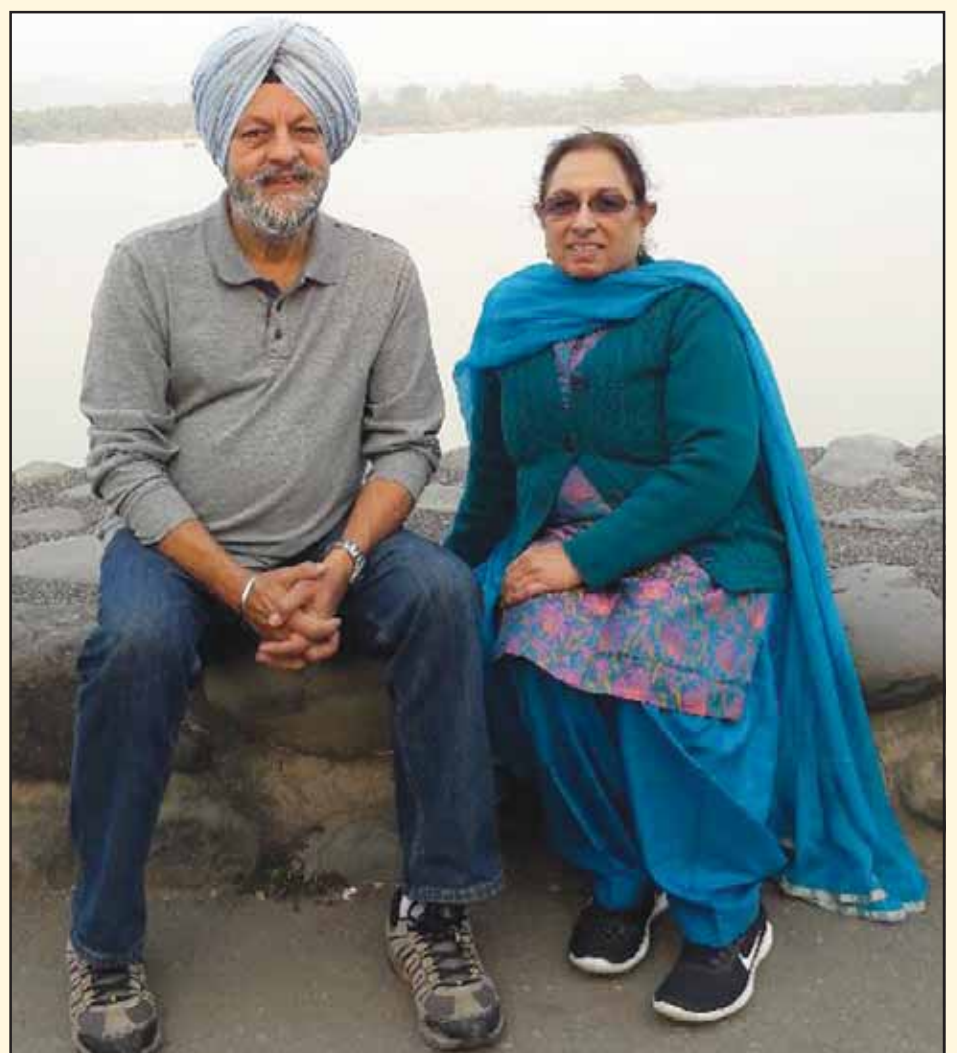

ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵ੍ਰੀਟਨ) ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ।

ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੇ ਜੋ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਣਥੱਕ ਲਗਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉਚਾ ਰੱਖਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਵਧਾਈਆਂ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

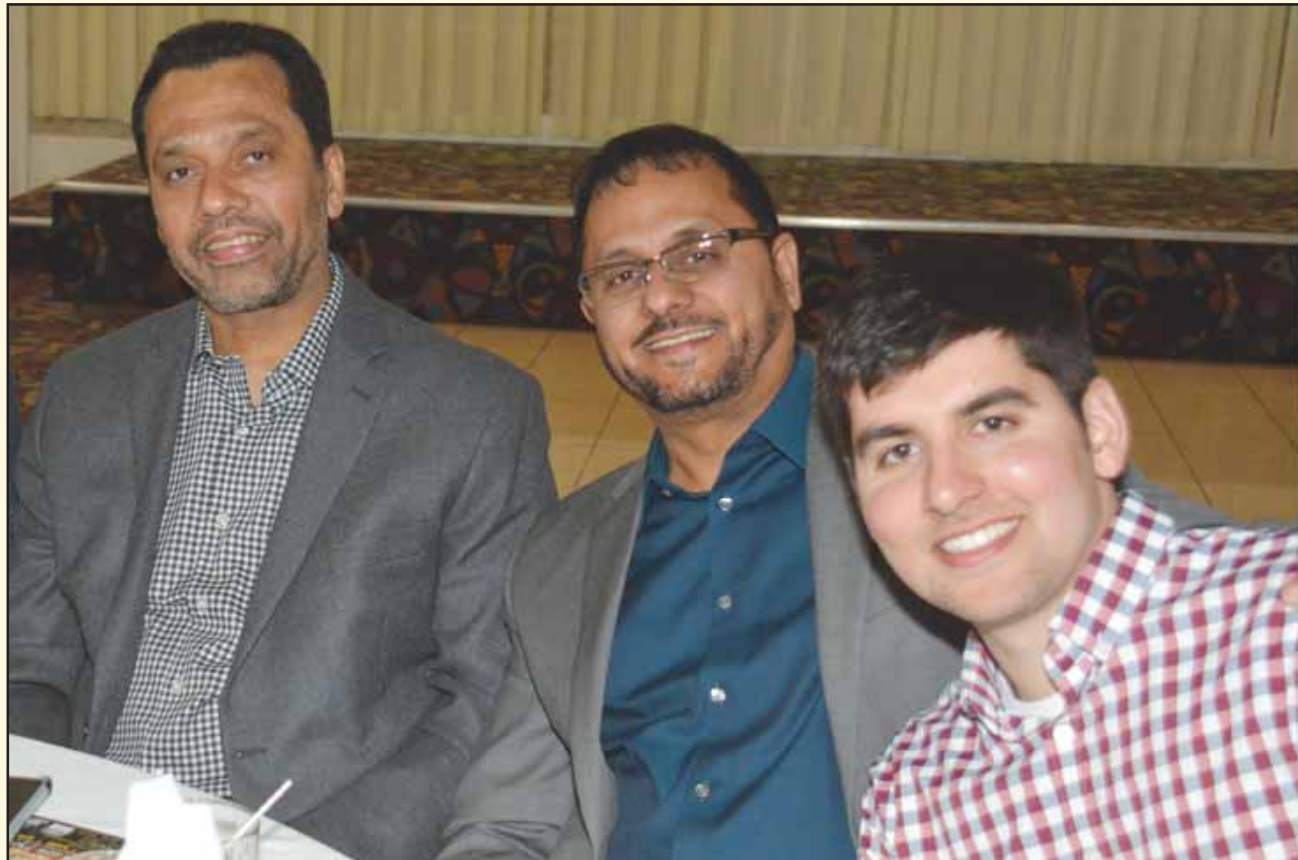
'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਮਿਸਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅਟੱਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ, ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਬਸਾਤੀ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਸਾਤੀ।

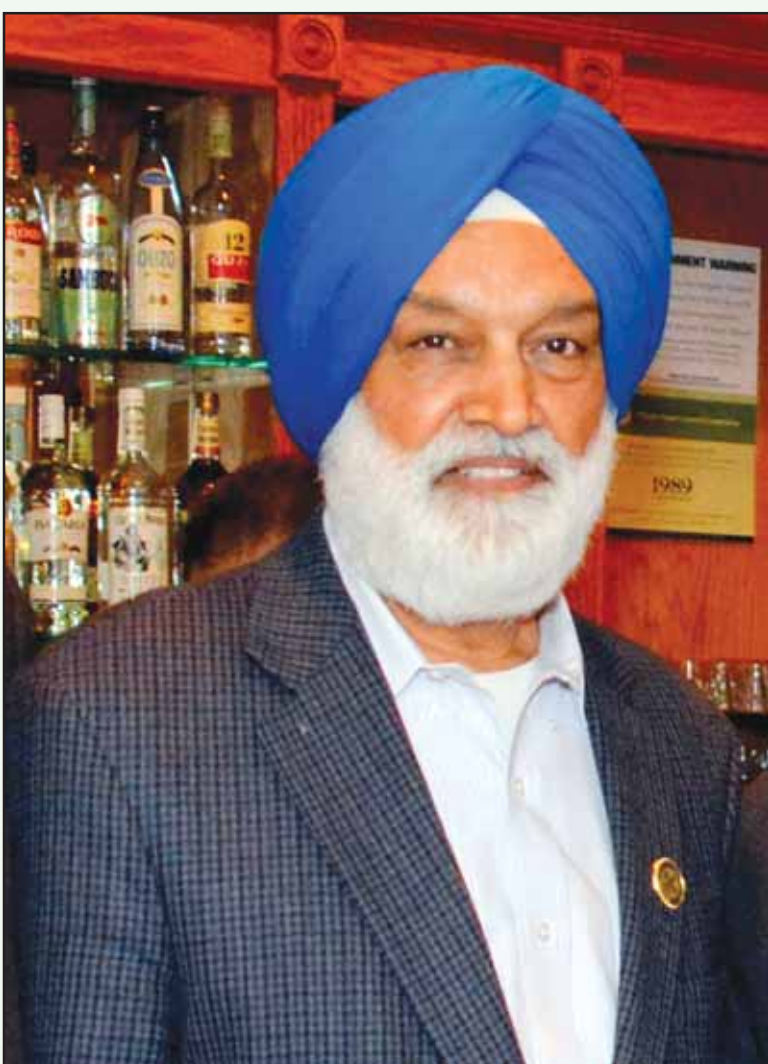
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

ਮਰਹੂਮ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਵਲੋਂ ਲਾਇਆ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦਾ ਬੂਟਾ ਹੁਣ 25 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ। ਅਸੀਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਪੋਰਟ ਰਹੇਗੀ।

ਸਨੀ ਕੁਲਾਰ ਅਤੇ ਰੋਨੀ ਕੁਲਾਰ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ!

ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ।

ਅੱਜ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣ ਜਿਹਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੇ ਹਿਸੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਲਗਨ, ਸਿਰੜ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਰੋਈਆਂ ਲੀਹਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਾਰੇ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਲਈ ਲਿਖਣ ਤੇ ਛਪਣ ਲਈ ਮਾਣ ਮਹਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਉਸੇ ਲਗਨ ਤੇ ਸਿਰੜ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੀ ਸਿਰੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਸ਼ੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ

ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ ਸਿਟੀ ਆਫ ਐਲਕ ਗਰੇਵ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਐਲਕ ਗਰੇਵ: ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਐਲਕ ਗਰੇਵ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਲਕ ਗਰੇਵ ਦੀ ਮੋਅਰ ਬੋਝੀ ਸਿੰਘ ਐਲਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵਿੱਟਰ ਖਾਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 8 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹ ਚੋਣ ਬਹੁਤ ਫਸਵੀਂ ਸੀ ਪਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਵਰਕ ਦੇ ਲੰਮੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ UC Davis ਤੋਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਰਿਜਨਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਿਚ ਡਿਗਰੀ ਹੋਲਡਰ ਹੈ ਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਬੇਟਾ ਹੈ।

ਰਹੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੌਰਜ ਮਰਫੀ ਸਵੀਅਰਜ਼ ਨੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਿਆਂ (ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਲਈ) ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ। ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਵਰਿੰਦਰ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਭੰਗੜਾ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਭੰਗੜਾ ਕੋਚ ਵੀ ਹੈ। ਵਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਫਰਵਾਲਾ ਦਾ

Dhillon Travel Plaza Dhillon Road Service

Interstate 40, exit 356, San Jon, NM

ਰੋਡ ਸਰਵਿਸ

New & Used Tires
Oil Change

ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਸਕੇਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਰਵਿਸ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

Ph: 571-606-0829, 317-242-9936

WEATHER XPERTS, INC.

ਹੀਟ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਲਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

- * ਅਸੀਂ ਹੀਟ ਅਤੇ ਕੂਲਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
- * ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ
- * ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਕ ਅਤੇ ਲੇਕ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

Call: BRIAN STREET Owner/President
847-255-2665

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਗਰੇਟਰ ਕਲੀਵਲੈਂਡ, ਰਿਚਫੀਲਡ (ਓਹਾਇਓ)

ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼', ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਣ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਲਾਗ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ, ਸਚਾਈ ਲਈ ਅਟੱਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਗਰੇਟਰ ਕਲੀਵਲੈਂਡ, ਰਿਚਫੀਲਡ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

Gurdawara Guru Nanak Foundation of Greater Cleveland, Richfield (OH)
4220 Broadview Road, Richfield, OH 44286

ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਘਿਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਦਲੀਲ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭਖ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਕਬੂਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉੱਘੇ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਕਟੌਤੀ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੈਰੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਬੂਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਬੰਦ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਮਾਪੇ ਜੋ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ

'ਤੇ ਕਬੂਲ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਪਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹੋਣਹਾਰ ਗੱਭਰੂ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਬਾਰੇ ਸਿਟ ਕੋਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ: ਬਲਕੌਰ ਸਿੰਘ

ਮਾਨਸਾ: ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਲਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਨੇੜੇ ਸੜਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਰਚਾ ਹੋਵੇ: ਬਾਜਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਤਲ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੋਈ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਾਪਰਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਕਿ ਹੁਣ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਿੱਧੂ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਹਨ।

ਏਐਸ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਆਸਿਫ਼ ਸਲੀਮ ਅਤੇ ਯੂਐਸਏ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਨੇ ਮਨਾਈ ਈਦ

ਏਐਸ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਆਸਿਫ਼ ਸਲੀਮ ਅਤੇ ਯੂਐਸਏ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਰਮੇਸ਼ ਪੁਨਾਤਰ ਨੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਡੀਆ ਹੱਥ ਸ਼ਾਮਬਰਗ ਆਈਐਲ ਵਿਖੇ ਈਦ ਮਨਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਇਆ ਉਥੇ ਹੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਆਦੀ ਡਿਨਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਲੱਕੀ ਡਰਾਅ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਸਿਫ਼ ਸਲੀਮ, ਅਲਤਾਫ਼ ਬੁਖਾਰੀ, ਸਾਰਿਕ ਬੁਖਾਰੀ, ਫਰਜ਼ਾਨਾ ਬੁਖਾਰੀ, ਸ਼ਗੁਫਤਾ ਹਸੀਨ, ਲੁਬਨਾ ਏਜਾਜ਼, ਅਦਾਕਾਰ ਪਾਲ ਚੋਪੜਾ, ਇੰਡੀਆ ਹੱਥ ਦੇ ਹਰੀਸ਼ ਕੋਲਸਾਨੀ, ਅਮੀ ਮਹਿਤਾ, ਸ਼ਰਲੀ ਕੇ, ਜ਼ਾਹਿਦ ਖਾਨ, ਏਜਾਜ਼ ਬੇਗ, ਮੋਨੀਕ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਪਰਵਾਜ਼ ਇਕਰਾਮ, ਸੀਨਾ ਦਿਵੇਦੀ, ਫਰਾਹ ਸਲਾਮ, ਨਿਸਾਰ ਖਾਨ, ਆਇਸ਼ਾ ਜੀਸ਼ਾਨ, ਜੀਸ਼ਾਨ ਉਸਮਾਨੀ, ਰਿਸ਼ਬ ਦਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ: ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਰਿਲੀਆ ਕੇਅਰ, ਚਿਰਾਗ ਸ਼ਾਹ ਵੰਸ਼, ਅਭੀ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਯੂ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ, ਜੇ ਸੀ ਕਪੂਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਆਪ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਵਿਰੋਧ

ਟੱਲੇਵਾਲ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਹੋਅਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭੋਤਨਾ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਮੀਤ ਹੋਅਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਪਰ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਪੰਡੇਰੀ ਬੈਠ ਕੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖਦੇ ਰਹੇ।

ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ 'ਆਪ' ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਾਹੌਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜ ਵਾਰ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਪੰਡੇਰੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। ਸਮਾਗਮ ਮਗਰੋਂ ਮੀਤ ਹੋਅਰ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪੰਡੇਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੋ ਮਗਰੋਂ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

GoldenKey

LENDING

Grow your business with our Strategic

COMERCIAL LOAN SOLUTIONS

Partner with us for expert guidance and support

Contact Us at

317-620-4100

www.goldenkeylending.com

We speak your Language

English • ਪੰਜਾਬੀ • ਹਿੰਦੀ • اردو

325 S. College Avenue, Indianapolis, Indiana 46202

NMLS 147421

Sistar Mortgage

A Nationwide Lender

Corporate NMLS# 68434

AZ License# BK-0945946

Over 2 Decades of experience providing high level servicing for new and experienced borrowers!

Residential and Commercial Loans

Available In Most States!

Special loan programs for:

- Jumbo Loans
- Self Employed and with a work permit
- Business loans with or without property

(734) 330-8859

balbir.grewal@sistarmortgage.com

balbirgrewal.sistarmortgage.com

https://www.nmlsconsumeraccess.org

ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ: ਟਰੂਡੋ

ਟੋਰਾਂਟੋ: ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਐਡਮਿੰਟਨ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਕਰਨ ਬਰਾਤ (22), ਕਮਲਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (22) ਤੇ ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (28) ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ ਕਤਲ ਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਘਤਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਥੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਗਾਲਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ

ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।"

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, "ਜਿਵੇਂ ਰੋਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਲੰਬੇ ਦਿਨੀਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਮਗਰੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚੋਂ ਕਈ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਰੇਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ, ਹਿੰਸਾ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।" ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ 'ਚ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ, ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕਸ਼ੀਦਗੀ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਹਾਸੋਹੀਣੇ' ਤੇ 'ਪ੍ਰਚਿਤ' ਦੱਸ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨਿੱਝਰ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ

ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡੇਵਿਡ ਟੈਬੁਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਥਿਤ ਲਿੰਕ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ.ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸਤ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਗਾ ਦੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੂਤ ਨਿਯੁਕਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਯੂਨੀਸੈੱਫ (ਭਾਰਤ) ਨੇ ਬੋਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਕੌਮੀ ਦੂਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਨਾ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਾਲ ਫੰਡ (ਯੂਨੀਸੈੱਫ) ਦੀ ਭਾਰਤ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਲਿੰਗਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ

ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ। ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ 'ਸੈਲੇਬ੍ਰਿਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ' ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ। ਕਰੀਨਾ (43) ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਯਾਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮ ਚੀਜ਼ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਮੀ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਾਬਤਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।"

ਦਿੱਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਵਲੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਵਲੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਚੌਹਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨੀਰਜ ਬਸੋਆ ਤੇ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਿਨੋਦ ਤਾਵੇੜੇ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਚਾਰ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਲਵਲੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ

ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਗੂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਨ੍ਹਈਆ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਉਦਿਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਦੋ ਪੰਜਾਬਣਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ: ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਦੋ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ 26 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ 146 ਸਟਰੀਟ 'ਤੇ 72 ਐਵੇਨਿਊ ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ 33 ਸਾਲਾ ਪਵਿੱਤਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਿੰਘੂ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੀ, ਜੋ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਮੌਕੇ ਰਾਹ 'ਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ

ਗਈ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ (38) ਰੂਪੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਤਲ ਦੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਬਾਰਡਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ (ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਏ.) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਭੱਜਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਲਬਰਟਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਲਗਰੀ 'ਚ 30 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਇਸੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ 25 ਸਾਲਾ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਮਨਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (22) ਹੱਥੋਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਨਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ 16 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ

ਮੈਲਬਰਨ: ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪਰਥ ਵਿਚ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇਕ 16 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਪਨਗਰ ਵਿਲੇਟਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਸਟੋਰ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਪੱਛਮੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਰੋਜਰ ਕੁੱਕ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੜਕੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ

ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਰੋਜਰ ਕੁੱਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਕੱਟਤਪੰਥੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ।" ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ-ਜ਼ਿਉਰਿਖ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ 16 ਜੂਨ ਤੋਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ 16 ਜੂਨ ਤੋਂ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਜ਼ਿਉਰਿਖ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਉਰਿਖ, ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਤਵਾਂ

ਯੂਰਪੀਅਨ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ, ਬੁੱਧਵਾਰ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਉਡਾਣਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਡਾਣ ਲਈ ਬੋਇੰਗ 787 ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਇਕਨਾਮੀ' ਅਤੇ 'ਬਿਜ਼ਨਸ' ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਯੂਕਰੇਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ 'ਲੋੜੀਂਦੇ' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਪਾਇਆ

ਮਾਸਕੋ: ਰੂਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਜ਼ੈਲੋਂਸਕੀ ਨੂੰ 'ਲੋੜੀਂਦੇ' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੂਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ

ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ੈਲੋਂਸਕੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੈਟਰੋ ਪੋਰੋਸ਼ੈਂਕੋ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਰੂਸੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਲੋਕਾਂ

ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ, ਰੂਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੈਲੋਂਸਕੀ ਅਤੇ ਪੋਰੋਸ਼ੈਂਕੋ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਰਾਮਦ ਮੁੱਲ (ਐਮ.ਈ.ਪੀ.) 500 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਣੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਵਰਗ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਮ.ਈ.ਪੀ. 550 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਕਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਰਾਮਦ ਖੇਪ ਨੂੰ 770 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅੱਠ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰਚੂਨ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਫੌਜ ਦੇ ਕਾਫਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਜੰਮੂ: ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ ਫੌਜ ਦੇ ਕਾਫਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਜਵਾਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਾਹਨ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਛੇਵੇਂ ਗੇੜ ਲਈ 25 ਮਈ ਨੂੰ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜੌਰੀ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਪੁਣਛ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਵੱਡੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਇਕ ਵਾਰ

ਅਤਿਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2003 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਸ਼ਾਮ 6.15 ਵਜੇ

ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਸ਼ੀਧਰ ਨੇੜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਫੌਜੀ ਵਾਹਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੂਰਨਕੋਟ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਨਾਈ ਟੌਪ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਮਲੇ ਵਿਚ

ਪੰਜ ਜਵਾਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। ਇਕ ਜਵਾਨ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 21 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਬੁਢਲਿਆਜ਼ ਵਿਚ ਫੌਜ 'ਤੇ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਨੇ 'ਐਕਸ' ਉਤੇ ਲਿਖਿਆ, "ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਿਸਤਾਰ ਨੇੜੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਇਕ ਵਾਹਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਫੌਜੀ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਾਫ਼ਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।" ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੌਜ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਟੀਮਾਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ, 11 ਮਈ, 2024

ਬਦਲਦੇ ਚੋਣ ਰੰਗ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੇੜ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਚਾਰ ਪੜਾਵਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ 13 ਮਈ, 20 ਮਈ, 25 ਮਈ ਅਤੇ 1 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਅੱਧਾ ਕੰਮ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮਸੇਵਕ ਸੰਘ (ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.) ਦੀ ਫਿਕਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਕਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕ ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਐਤਕੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਇੰਨੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਕਿਆਸਅਰਾਈ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਓਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਉਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੀ 370 ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਐੱਨ.ਡੀ.ਏ. 400 ਤੋਂ ਉਪਰ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਖਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਉਣਗੇ।

ਅਸਲ ਵਿਚ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਮੁੱਦੇ ਨੇ ਐਤਕੀ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣ-ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਅਧੂਰੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਓਨਾ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਧਰੀਆਂ-ਧਰਾਈਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੈਂਠ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬੇਰਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰਨਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਫਿਰਕੂ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਮੰਗਲ ਸੂਤਰ ਵਰਗੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਲੈ ਆਂਦੀ। ਮੀਡੀਆ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਵਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 370 ਬਹਾਲ ਕਰ ਦੇਣੀ ਹੈ ਆਦਿ। ਅਜਿਹੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰੱਦ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਵੋਟ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮਸਲੇ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤੱਕ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਦੇਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐੱਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੌੜਾ ਦੇ ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਸੈਕੂਲਰ) ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਜਵਲ ਰੇਵੰਨਾ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਉੱਠੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਤੂਫਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਸੈਕੂਲਰ) ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਜਵਲ ਰੇਵੰਨਾ ਮੁਲਕ ਛੱਡ ਕੇ ਦੌੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਐੱਸਆਈਟੀ) ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖ ਕੇ ਪ੍ਰਜਵਲ ਰੇਵੰਨਾ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚਾਰਜ਼ੇਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪਾਂ ਘੁੰਮ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਐਨ ਉਲਟ ਹੈ; ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਸਤਰ ਕਰ ਕੇ ਘੁਮਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਲਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਲਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿਸ ਆਗੂ ਉਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਨਾਲ ਨਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕਸੂਤੀ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਦਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਰਕੂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਏ ਹਨ।

ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦਾ ਆਖਰੀ ਫੋਨ

ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਤਾਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।...

ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਤਾਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1968 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀਅਤਨਾਮ ਨੂੰ ਨੇਸਤੋ-ਨਾਬੁਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਹਾਲ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਤਮਾਮ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਵੀਅਤਨਾਮ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ, ਜੰਗ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ
ਫੋਨ: +91-98554-04330

ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣੇ ਪਏ। ਹੁਣ ਉਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਉਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਅਨੈਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਤੇ ਜਬਰ ਖਿਲਾਫ ਉੱਠੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋਣਾ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਨੈਤਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਟ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਸ ਕੈਂਪਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰੰਜ ਤੇ ਰੋਸ ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗੀ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨ (ਗਰੀਸ) ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸ ਰੂਮਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਪਸਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1985 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ (ਬਿਜਨਸ ਪਾਲਿਸੀਜ਼) ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਫਰੀਕੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਮੈਲਕਮ ਐਕਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਾਲੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਬਾਇਉ-ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੱਜ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਸਨੂਈ ਬੁੱਧੀ (ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ) ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਜੰਗਾਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੌਧਿਕਤਾ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਰਹਿਮਦਿਲੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਜੰਗਾਂ ਤੇ ਜਬਰ-ਦਾਬਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦੇ ਯੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਾਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਐਂਟੀ-ਸਮਿਟਿਕ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਐਂਡਰਿਊ ਬੇਟਸ ਨੇ ਇਸ ਬਾਬਤ ਕਿਹਾ, "ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ

ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਧਮਕੀ, ਯਹੂਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਯਹੂਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਯਹੂਦੀ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਐਂਟੀ-ਸਮਿਟਿਕ, ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ।" ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੰਡਾ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਤੇ ਬੁਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਵੀ ਖ਼ੂਬ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਢੁੱਕਵਾਂ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਾਰ-ਕੁੱਟ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਨਿਊ ਯਾਰਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਅਪਰੈਲ (2024) ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੰਗਾ ਰੋਕੂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋ ਕੇ 108 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ

ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਹਾਲ 'ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਵਾਲਾ ਬੈਨਰ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਟੈਂਟ ਉਖਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰੇ ਐਨਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਨੇਮਤ ਮਿਨੋਚੇ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਸਾਡਾ ਵਿਰੋਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।" ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਿਤਕੀਆਂ-ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਸੀਸਿਆਂ, ਟੁੱਟੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ-ਮੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਭੇਨਤੰਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਮਾਰੀ ਗਈ ਛੇ ਸਾਲ ਬੱਚੀ ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਾਲ ਹੈਮਿਲਟਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬੱਚੀ ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੇਹੱਦ ਦਿਲ-ਕੰਬਾਉ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਟੈਕਾਂ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ 'ਤੇ ਅੰਧਾਧੁੰਦ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਫਾਇਰਿੰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਆਂ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਮਦਦ ਲਈ ਕਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੰਬਰਾਂ, ਕਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਕਦੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਉਂ ਮਦਦ ਨਾ ਬਹੁਤੀ। ਬੀਬੀਸੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ।

ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾ 'ਫਲਸਤੀਨ ਰੈੱਡ ਕਰੈਸੈਂਟ ਸੁਸਾਇਟੀ' ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਏ ਦੋ ਸਿਹਤ ਕਾਮੇ ਵੀ ਉਸ ਬੱਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ; ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਸਿਰਫ 'ਜੰਗ' ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੀ, ਉਹ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮੀਆਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਬੱਚੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ, ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਡਨ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਿਆਂ ਵੀ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਬਾਰੇ ਅੱਖਾਂ, ਕੰਨ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰੀ ਹੈ। ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦਾ ਕਤਲ ਉਹ ਕੀਮਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਗਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਬੇਪੀ ਜੰਗ ਲਈ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਲਈ ਇਨਸਾਫ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਮੰਗਾਂ ਵੀ ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਦੀ ਗਲੋਬਲੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਮੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਲਾਹਾ ਖੱਟ ਰਹੀਆਂ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਘਾਣ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕਜੁਟਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੰਗ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਆਰਥਿਕ-ਸਿਆਸੀ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਬਲਕਿ ਉਹ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਮੰਗ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਜੋਂ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ, ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਲਸਤੀਨੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਲੇਬਸਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਗਾਜ਼ਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਸੋਚਣ, ਸਮਝਣ, ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਲਿਟਮਸ ਟੈਸਟ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ, ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਪੱਛੜੇ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋਵੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਵੀ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ, ਲੇਖਕ, ਅਧਿਆਪਕ, ਡਾਕਟਰ ਹੋਵੋ, ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਤੁਸੀਂ 'ਨੈਤਿਕ' ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਜ਼ਾ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ। ਦਰਅਸਲ ਹਿੰਦ ਰਜਬ ਦੀ ਉਹ ਆਖਰੀ ਫੋਨ ਕਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਸੀ/ਹੈ, ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ -ਚਾਚਾ ਬੋਲਿਹਾਜ਼

ਰੁੱਤ ਅਨੋਖੀ ਆਈ !

ਮਿਲੇ ਟਿਕਟ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਮਾਂ ਪਾਰਟੀ ਏ ਨਹੀਂ 'ਕੁੱਛੜ' ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੋਰ ਹੁੰਦੇ। ਸਿਰਫ ਗੱਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸਮਝੋ ਕੁਰਸੀ 'ਚੰਦ' ਤੇ ਲੀਡਰ 'ਚਕੋਰ' ਹੁੰਦੇ ਹਾਈਕਮਾਂਡਾਂ ਵੀ ਦੇਖ ਕੇ ਦੰਗ ਹੋਈਆਂ ਧੱਖਾ ਦੇਣ ਜਿਉਂ 'ਚੋਰਾਂ' 'ਤੇ ਮੋਰ' ਹੁੰਦੇ। ਇਧਰੋਂ ਓਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੇਸ਼ਰਮ ਹੋ ਕੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਲਾਂ ਦੇ 'ਡੋਰ' ਹੁੰਦੇ। ਲੋਕੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਰੀਏ ਯਕੀਨ ਕਿਸ 'ਤੇ ਕੀ ਬੁੱਝੀਏ ਸਿਆਸਤਾਂ ਗੰਧਲੀਆਂ ਦੀ। ਗਰਮੀ ਸਿਆਲ ਬਰਸਾਤ ਤਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਰੁੱਤ ਆਈ ਏ ਯਾਰੇ ਦਲਬਦਲੀਆਂ ਦੀ!

ਅਮਰੀਕੀ 'ਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਅਖਾੜੇ ਬਣੀਆਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ 'ਨਾਟੋ' ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਅਤੇ ਬੇਬਾਹਰ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਬੇਬੇਡ ਹੋ ਕੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਗਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਲਸਤੀਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਹੱਦਾਂ ਟੱਪ ਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਵਿਆਪਕ ਰੋਹ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਪਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਅਤੇ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15000 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 34000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ; 77000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਹਿ-ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ 60 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕੈਂਪਸਾਂ 'ਚ ਪੱਕੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾ ਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠਾ ਅੰਦੋਲਨ ਪਿਛਲੇ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਹਿਸ-ਮੁਬਾਹਸੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਹਕੂਮਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਪਸਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੀਤੀ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਗਾਜ਼ਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤੋਂ ਬੁਖਲਾਈ ਸਰਕਾਰ ਲਾਮਬੰਦੀ ਤੋੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੈਕਾਰਥੀਵਾਦ ਦੀ ਜਾਬਰ ਵਿਰਾਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਈ ਹੈ; ਝੂਠੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤੀ ਗਰੁੱਪ ਕਹਿ ਕੇ ਭਮਡਿਆ ਹੈ। ਹਾਊਸ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 57 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ। ਇਮੋਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ 28 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੀ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ। ਮਿਸੌਰੀ ਵਿਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਗਰਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀਆਂ, ਬਰਤਰਫੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਰਗੇ ਬਾਂਹ ਮਰੋੜ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਯਹੂਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ

ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਪਸ ਗਹਿਗੱਚ ਬਹਿਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜੇ.ਐੱਨ.ਯੂ. ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਹਿ-ਲੱਖਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਕੈਂਪਸਾਂ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੀਤੀ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਗਾਜ਼ਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉੱਠਾਣਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ 'ਚ ਵੱਡਾ ਫੈਕਟਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਮਾਏ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਿਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਰੂਪ 'ਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ ਸ਼ਰੀਕ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਬਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ 'ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ, ਮੱਧ ਪੂਰਬ, ਅੰਦਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਭਾਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗੜ੍ਹ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਕਤ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਾਬੇ ਅਤੇ ਜਾਬਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਲੈਕਰੌਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਗਲ, ਐਮਾਜ਼ੋਨ, ਲੌਕਹੀਡ ਮਾਰਟਿਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿਤ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਦੇ ਭੂ-ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਹਿਤ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਢਾਂਚਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਅਮਰੀਕਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹਿਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲੋਂ ਸਬੰਧ ਤੋੜਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ
ਫੋਨ: +91-94634-74342

ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 154 ਕਾਲਜ ਕੈਂਪਸਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

17 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਕਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹੱਥ-ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਟੇਟ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਤਾਕਤ ਵਰਤ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਦੇਤਨਾ ਚਾਹਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਾਲ ਅੰਦਰ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਵੀ ਚਲਾਈ। 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖਿੰਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਵਾਂ ਕੈਂਪ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਬੀਕ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਭੜਕ ਉੱਠਿਆ। ਲਾਮਬੰਦੀ ਤੋੜਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚਿੱਕਤ ਉਡਾਲੀ ਐਸੀ ਚਿੰਗਾਤੀ ਬਣ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅੱਗ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਓਹਾਇਓ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੇ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾ ਲਏ। ਯੇਲ ਕੈਂਪਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਕੈਂਪਸ-ਦਰ-ਕੈਂਪਸ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਲਾਮਬੰਦੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੋਰਟਲੈਂਡ 'ਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਾਊਦਰਨ ਮੇਨ, ਫਲੋਰਿਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟਕਸਨ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਗਏ।

ਦੇ 22 ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲੰਬੀਆ ਕੈਂਪਸ ਤੋਂ ਖ਼ਦੇਤਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸੈਨੇਟ 'ਚ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਚਕ ਸੀਮਰ ਨੇ ਹਿੰਡ ਹਾਲ ਉੱਪਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹਾ ਜਦਕਿ ਆਰਮਡ ਕਨਫਲਿਕਟ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਈਵੈਂਟ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਏ.ਸੀ.ਐੱਲ.ਈ.ਡੀ.) ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ 99% ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸਨ।

ਜਾਬਰ ਹਕੂਮਤਾਂ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਬਰ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਰਾਇ ਤੋੜਨ ਲਈ 'ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ' ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਜਾਬਰ ਵਾਂਗ ਬਾਇਡਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੇਕਿਰਕ ਤਾਕਤ ਵਰਤ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦੇਣਗੇ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਢੇ ਹਮਲੇ 'ਚ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ('ਅਪੀਲ' ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਹੀਨੇ 72 ਕੈਂਪਸ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ 2000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਪਰ 'ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ' ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਟ ਕ੍ਰਾਈਮਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀਨ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ)। ਨਿਊਯਾਰਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਦਰਜਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਫੈਕਲਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ 20 ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਯੇਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਵੀ 47 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ 60 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਾਊਦਰਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅਲੂਮਨੀ ਪਾਰਕ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ 93 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਕੈਂਪਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਬਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਜਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਠੀਚਾਰਜ, ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ; ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਂਪਸਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨਫ਼ਰੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ 'ਕੈਂਪਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ' 'ਚ ਖ਼ਲਲ ਪੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜਨੂਨੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪੱਖੀ 200 ਹਿੰਸਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਪਸ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਏ। ਹੁਕਮਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਬਰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਵਾਜਬੀਅਤ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਚਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਨ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ 'ਚ ਇਹ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ ਹਕੂਮਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਮਾਇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਅਮਰੀਕਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਠੋਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਇਡਨ ਸਰਕਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਪੈ ਨਸਲਵਾਦੀ ਯੁੱਧ 'ਚ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਬਖ਼ੂਬੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਪਰ ਕਰੂਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਹਕੂਮਤ ਉੱਪਰ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਮਰੀਕਨ ਮਦਦ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲੋਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਬੰਧ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜਨ ਜੋ ਗਾਜ਼ਾ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਆਪਣੇ ਚੰਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹਥਿਆਰ ਸਨਅਤ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਹੈ। ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਦੋ-ਟੁੱਕ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ 'ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵੀ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਇਕ ਵੀ ਗੋਲੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ'। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਹਿਸ-ਮੁਬਾਹਸੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਹਕੂਮਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ

ਜੋਅ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਮਿਆਰ

ਜਾਰਜ ਫਲੋਇਡ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: "ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹਕੀਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ।" ਹੁਣ ਉਹੀ ਜੋਅ ਬਾਇਡਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ/ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨਤੌੜ ਕਹਿ ਕੇ ਭੰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਾਇਡਨ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਵਾਕਫ਼ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਅੰਦਰ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਕੂਮਤ ਤੇ ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹਿਜ ਮੰਨ ਕੇ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਹੋਣ, ਇਹ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਗਵਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕਨ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਦੇ ਘੋਰ ਪਿਛਾਏ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਗਾਜ਼ਾ ਕਤਲੇਆਮ ਉੱਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਇਕਮੁੱਠ ਹਨ। ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਚਾਹੇ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮਖੌਏ ਪਾ ਲੈਣ, ਉਹ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਲੁਕੇ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੰਗੀ ਜੁਰਮਾਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸਗੋਂ 'ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ' ਦੀ ਵਜਾਹਤ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਵਾਜਬੀਅਤ ਵੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜੰਗੀ ਜੁਰਮਾਂ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਵੇਗ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਾਰਤਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਉਤਸਵ

ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਨਾਟਕਕਾਰ ਮੋਲੀਅਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਮੁਸੀਆਹ ਯੋਰਦਾ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: “ਚੰਗਾ ਏ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾਰਤਕ ਲਿਖਦਾ ਏ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਾਰਤਕ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ।” ਇਹ ਕਥਨ ਗੁਰਬਚਨ ਉਪਰ ਪੂਰਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਰਤਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਜੋ ਅਜ਼ੀਮ ਹੁਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਦੀਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਅਜ਼ਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਪੰਜ ਜਿਲਦਾਂ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰਤਕ’। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕਰੀਨੇ, ਤਰਤੀਬ ਤੇ ਸ਼ਾਇਸਤਗੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਹਰ ਜਿਲਦ ਦੀ ਔਸਤ ਮੋਟਾਈ ਹੈ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜ
ਫੋਨ: +91-98555-01488

400 ਪੰਨੇ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਜਿਲਦਾਂ ਅੰਦਰਲੀ ਹਰ ਰਚਨਾ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਹੈ; ਵਾਰਤਕ ਅੰਦਰਲੇ ਕਥਾ-ਰਸ ਤੇ ਲੈਅਕਾਰੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੋਣ ਸਕਦਾ। ਗੁਰਬਚਨ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ, ਵਿਚਾਰਕ ਮੌਲਿਕਤਾ ਤੇ ਸਿਰਜਣਸ਼ੀਲਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦੇਵ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਮਹਾਂ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਰਚਨਾਵਲੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਲੁਭਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਜਬ ਕਰਤਾਰੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਲੰਬੇ ਲਿਖਣ-ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਖੁੰਢੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਬੌਧਿਕ ਨੀਰਸਤਾ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ ਨੇ 1960 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਚੰਗਾ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਕ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਫਿਕਰੇ ਵਿਚ ਰਿਦਮ ਹੋਵੇ।” ਗੁਰਬਚਨ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਿਕਰਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲ ਵੀ ਹੈ, ਲੈਅ ਵੀ ਤੇ ਰਾਗਦਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਪਕੜ ਵੀ। ਇਹੋ ਤੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲੀ ਛਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ‘ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰਤਕ’ ਇਸੇ ਛਬ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਜਿਲਦ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਨੁਭਾਗਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਜੋਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 413 ਪੰਨੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ। ਅਨੁਭਾਗ ਹਨ: ‘ਏਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਜਲਦੀ ਮਰ ਜਾਣਾ’, ‘ਕਿਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ’ ਅਤੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਪਰਵਾਸ ਪੰਜਾਬ’। ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਅਨੁਭਾਗ ਗਲਪ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਨ; ਤੀਜਾ ਅਨੁਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪਰਵਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ‘ਏਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਜਲਦੀ ਮਰ ਜਾਣਾ’ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਇਹ ਗਲਪ ਲੜੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉੱਖੜੇ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿਉਂ ਉੱਖੜੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗਲਪ ਦੀ ਬਣਤ ਕਿਉਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਮੇਰੀਆਂ ਘੁਮੱਕੜੀਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ (ਪਰ) ਇਸ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਘੁਮੱਕੜੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।” ਚਾਰ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੇਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਨਮ-ਹੰਢਾਏ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੈ ਇਹ ਅਨੁਭਾਗ। ਤਲਖ ਹਕੀਕਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਪੋਚਾ-ਪਾਚੀ ਦੇ, ਜਿਵੇਂ “ਘਰ ਅਨੁਠੀ ਸਪੇਸ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੇਸ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਦੀ ਸਾਂਝ ‘ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਮਰਦ ਖੇਤਿਕਾ ਜਾਵੇ ਤਦ ਵੀ ਔਰਤ ਘਰ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਖਰਚ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਦਾ ਅੱਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੱਸਦਾ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਬਣਤ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘਰ ਉਹਨੂੰ ਉਡੀਕਦਾ।... ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਘਰ ‘ਚ ਕੋਈ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੰਤ ਉਰਜਤ ਹੋ ਉੱਠਦੇ

ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਜੌਹਨ ਸਟੇਨਬੈਕ ਨੇ 1942 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਬੰਦਾ ਜੇ ਬੋੜਾ-ਬਹੁਤ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ‘ਤੇ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਜੰਮਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।” ਗੁਰਬਚਨ ਦਾ ਪੰਜ ਜਿਲਦਾਂ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂ-ਗ੍ਰੰਥ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਮੀ ਕਾਈ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ। ਉਸ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਵੇਕਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਤਰ ਵਾਂਗ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਰੀਫ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੋਭ ਅਚਾਨਕ ਆਣ ਬੂਹਾ ਖੜਕਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਨੇ।... ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਘਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਡੀਕਦਾ।... ਬੰਗਲਿਆਂ ਵਰਗੇ ਮਕਾਨ ਨੇ, ਬਾਹਰ ਲਿਸ਼ਕੋਰ ਮਾਰਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ। ਘਰ ਜਿੰਨਾ ਸਾਫ਼, ਉੱਨਾ ਉਦਾਸ। ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਚੁੱਪ। ਤੀਵੀਂ-ਮਰਦ ਨਾਤਾਹੀਣਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਣ ਘਰ ਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਲੱਗਣ ਲਈ।... ਘਰ

ਹੈ: “ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ ਇਕੱਲਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਕੱਲਤਾ, ਜੱਦੋਜਹਿਦ, ਕਵਿਤਾ- ਤਿੰਨੋਂ ਸਕੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਹਨ। ਚੁੱਪ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਇੱਕੋ ਬੀਜ ਤੋਂ ਉਪਜੀਆਂ ਹਨ। ਭੀੜ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਰੋਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਰ ‘ਚ ਪੰਛੀ ਤੜਪਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਭੈਭੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੀਤ ਫੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਭਾਵਾਂ ਦੀ

ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਆਪਕੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਾਲਾ ਉਲਝਾਉਵਾਦੀ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਇਹ, ਪਾਠਕ ਅੰਦਰ ਸੂਝ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਇਹ। ਮਿਸਾਲ: “ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ/ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਨਾਤੇ ਵਿਚ ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ/ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਗਰ-

ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ ਨੇ 1960 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਚੰਗਾ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਕ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਫਿਕਰੇ ਵਿਚ ਰਿਦਮ ਹੋਵੇ।” ਗੁਰਬਚਨ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਿਕਰਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲ ਵੀ ਹੈ, ਲੈਅ ਵੀ ਤੇ ਰਾਗਦਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਪਕੜ ਵੀ। ਇਹੋ ਤੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲੀ ਛਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜ ਜਿਲਦਾਂ ਵਾਲੀ ‘ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰਤਕ’ ਇਸੇ ਛਬ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਬਚਨ

ਪ੍ਰਸੰਗਗੀਣ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਕਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਸੈਕਸ। ਬਿਨਾਂ ਭਾਵੁਕ ਸਾਂਝ ਦੇ ਸੈਕਸ, ਮੰਡੀ ਦੀ ਵਸਤ ਹੈ। ਸੇਕ ਮੱਠਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੇਹ ਕੂੜੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।” (ਪੰਨਾ 10)।

ਦਸ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਇਹ ਗਲਪ ਲੜੀ ਘਰ ਤੇ ਵਤਨ ਤੋਂ ਉਖੜੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੈ: ਸੂਖਮ, ਸੰਜੀਦਾ, ਮਾਰਮਿਕ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਲਖ। ਹਰ ਥਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਮਨੋ-ਅਵਸਥਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ; ਨਿਉਯੋਰਕ, ਐਮਸਟਰਡੈਮ, ਫਰੈਂਕਫਰਟ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ, ਕੈਲਗਰੀ, ਸਾਂ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਜਾਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤਾਂ ਨਾਮ ਹੀ ਹਨ ਥਾਵਾਂ ਦੇ। ਵਤਨੋਂ ਉੱਖੜੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਰ ਥਾਈਂ ਨੀਰਸ ਹੈ; ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਦੀ ਕ੍ਰੀੜਾ ਨਾਲ ਬੇਅਸਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਜੁਟੀ ਹੋਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ। ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਹਾਵਣਾ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਪਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।... ਪੁੰਜੀ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਨਾਲ ਪੁਣਾਅ ਕੇ ਬੰਦਾ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ।... ਸਮਾਂ ਬਦਲਦਾ ਤੇ ਸੋਢੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ- ਪੰਜ ਰੈਸਤੋਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਭਰ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਪੁੰਜੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬੈਠ ‘ਚ ਪੁੰਜੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹਦੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਮੋਹ ਘਟਦਾ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਬਣੇ ਟਾਊਟਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਜਾਗਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।” (ਪੰਨਾ 262)।

14 ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਹਨ ਇਸ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿਚ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਬਿਰਕਦੇ। ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਵਜੂਦ ਦਾ ਪੂਰੀ ਵਜਦ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਮ ਹਨ: ਕਰਤਾਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਸੁਰਜਨ ਜ਼ੀਰਵੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਤਰਸੇਮ ਨੀਲਗਿਰੀ, ਵੀਨਾ ਵਰਮਾ, ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ-ਖਾਮੀਆਂ ‘ਤੇ ਉਗਲ ਧਰਨ ਪੱਖੋਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਇਨਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਤਾਵਾਨ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਅਲਗਰਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲਾਚਾਰੀ-ਵੱਸ ਆਪਣੀ ਭੋਇਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਉਹ ਤੰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਜੋ ਇਹਦੀ ਲਾਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕੇ। ਬਿਨਾਂ ਬੌਧਿਕ ਜੁਗਤਾਂ ਦੇ ਇਹਦਾ ਵਿਦਰੋਹ ਵਿਸਫੋਟੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੌਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ।” (ਪੰਨਾ 324)। ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਨਿਬੰਧ ਹਨ ਇਸ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿਚ। ਸਾਰੇ ਮੌਲਿਕਤਾ ਦੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਗੜ੍ਹਚ।

ਇਸੇ ਜਿਲਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅਨੁਭਾਗ ‘ਕਿਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ’ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਹਨ: ਬੇਗਾਨੇ ਮੁਲਕਾਂ ‘ਚ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਬੁਲੰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਉਪਜੀਆਂ ਕੁੰਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਅਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਕਈ ਕੁਝ ਹੈ ਬੇਗਾਨੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਹੈ ਇਸ ਛਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣਿਆਂ ਦੇ ਮਰਮ ਦੇ ਦਰਸ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੁਰਬਚਨ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ: “ਬੇਵਤਨੇ ਹੋਣਾ ਨਾਮੁਰਾਦ ਹਾਦਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਆਸੀ/ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਹਵਾ ‘ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਾ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਰੁਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਗਹਿਰਾ ਸੰਕਟ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭਿਆਚਾਰਕ/ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਾਹਸੱਤਰੀਣ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।” (ਪੰਨਾ 220)। ਇਸੇ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿਚ ਹਾਇਕੂਕਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੋਢੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਚਿੱਤਰ ਸਿਰਜਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ

ਤੀਜਾ ਅਨੁਭਾਗ ‘ਪੰਜਾਬ ਪਰਵਾਸ ਪੰਜਾਬ’ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਚਿੰਤਨ ਨਾਲ ਸਰਾਬੋਰ

‘ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰਤਕ’ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ ਆਦਿ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ 2015 ਵਾਲੀ ‘ਮਹਾਯਾਤਰਾ’ ਹੈ। 360 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ। 30 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਫੇਰੀਆਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ‘ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ’ ਤਰਜ਼ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਰਵਾਇਤ ਗੁਰਬਚਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ‘ਚ ਨਹੀਂ ਰਚੀ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਰਵਾਇਤ ‘ਚ ਬੱਝੇ ਵੀ ਤਾਂ ਘੋਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀਵੱਸ। ਯਾਤਰਾਵਾਂ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ‘ਚ ਲਟੇਰੀਆਂ) ਦਾ ਧਰਾਤਲ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ: ਫਰਾਂਸ, ਸਕੌਟਲੈਂਡ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਇਟਲੀ, ਹੋਲੈਂਡ, ਜਰਮਨੀ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ/ਅਮਰੀਕਾ। ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ “ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਹਯਾਤੀ ਦੇ ਰਾਹ-ਰਸਤੇ... ਉਸ ਦੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ” ਦਾ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਬੌਧਿਕ ਲੈਅ ਤੇ ਸੁਰਬੰਦੀਆਂ ਵਾਲਾ। ਮਿਸਾਲ: “ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭੋਇੰਮੁਖੀ ਬੰਦੇ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਾਂਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬਿਰਤਾ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਦੀ ਗਤੀਮਾਨ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਵੱਲ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਨੇ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਹੀ ਸਨ।... ਇਸ ਬੰਦੇ ਲਈ ਪੱਛਮ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਸਮਾਜਿਕਤਾ/ ਸਭਿਆਚਾਰਕਤਾ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਨਾਤੇ ਵਿਚ ਬੱਝਣਾ ਲਗਪਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।” (ਪੰਨਾ 11) ਇਹ ਮਹਾਯਾਤਰਾ ‘ਪੈਰਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦਿਨ’ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ‘ਪੋਸਟ ਮਾਡਰਨ ਨਿਉਯੋਰਕ’ ਤਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੁਸਤ ਫਿਕਰਿਆਂ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ੀ ਕਿਣਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲੈੱਸ ਜਿਵੇਂ, “...

ਜੌਹਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਚਿਹਰਾ ਲਾਲ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਟਾਈਲ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਛ ਉੱਚੀ ਤੇ ਮੱਤ ਨੀਵੀਂ ਹੋਵੇ।” (ਪੰਨਾ 136)।

ਤੀਜੀ ਜਿਲਦ 1995 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ‘ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਕੰਦਰਾਂ’ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸਿਕੰਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਸੁਖਬੀਰ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਹਰਨਾਮ ਤੇ ਪਾਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ; ਪਾਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੋ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਡੇਢ ਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਾਰੇ ਦੋ। ਚੈਖਵ, ਸਤੀ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸਆਦਤ ਹਸਨ ਮੰਟੋ ਵੀ ਸਿਕੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ। ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਭਾਗ ਫਿਲਮੀ ਸਿਕੰਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਵ ਆਨੰਦ, ਮਧੂ ਬਾਲਾ, ਗੀਤਾ ਬਾਲੀ, ਸੁਰੱਈਆ, ਖਵਾਜਾ ਅਹਿਮਦ ਅੱਬਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਥੀਏਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ- ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਕਪੂਰ, ਹਬੀਬ ਤਨਵੀਰ ਤੇ ਉਤਪਲ ਦੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਹ ਪੋਰਟਰੇਟ। ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਡੰਗਾਂ-ਚੋਭਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਲਬਰੇਜ਼। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਪੋਰਟਰੇਟ ਵਿਚੋਂ ਲਈ ਮਿਸਾਲ: “ਉਹਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜ਼ਹੀਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਰਹਿਣ-ਵੰਗ ਪਿਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ, ਮੋਟੇ ਢਿੱਡ, ਢਿਲਕੀ ਪੈਂਟ ਤੇ ਬੇਤਰਤੀਬ ਪੱਗ ਅਤੇ ਮਲੰਗਾਂ ਵਰਗੀ ਚਾਲ-ਚਾਲ ਰਾਹੀਂ ਪਿਉ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਸੁਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਬਿੰਬ ਦੀ ਯਹੀ-ਤਹੀ ਫੇਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਰੀ ਤੇ ‘ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ’ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਭੁਲਾਵੀਂ ਦੁਨੀਆ ਸਿਰਜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਜਾਦੂ ਅਸਰ ਤੋਂ ਨਵਤੇਜ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।... ਉਹ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਗ਼ੈਰ ਰਹਿ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ੰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ‘ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ’ ਦਾ ਜਾਂਨਸੀਨ ਵੀ ਸੀ।” (ਪੰਨਾ 23)।

ਚੌਥੀ ਜਿਲਦ (408 ਪੰਨੇ) ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ’+ਨਿਬੰਧ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਤਬਸਰਾ’ ਦਾ ਸਮੇਲ ਹੈ। ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਕਥਾ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰਬਚਨ ਦੀ ਸੋਚ-ਪਰਿਧੀ ‘ਚੋਂ ਖਾਰਿਜ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਪਰ ਸਵੈ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹੀਏ? ਇਹ ਸਮੀਖਿਅਕ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਪੇਸ ਦੀ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਖਪਤ ਦਾ ਲਚੀਲਾਪਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪੰਜਵੀਂ ਜਿਲਦ (424 ਪੰਨੇ) ਸੈਮੀਨਾਰੀ ਪਰਚਿਆਂ ਤੇ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਮੂਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਮਾਰਕਸੀ ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਚਿੰਤਕਾਂ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਹਨ। 14 ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਲੇਖ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕੁਸੈਲੇ ਸੱਚ ਬਿਆਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ: “ਸਮਝੌਤਾ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਲੁਪਤ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ‘ਸਫਲਤਾ’ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਬਿਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਵੀ ਦਵੰਦ-ਮੁਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮੁਖਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।... ਸਾਡੇ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਸਕ੍ਰਿਤ/ ਆਭੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਇਹਦੀ ਖਾਤਰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਇਸ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।” (ਪੰਨਾ 249-50)

ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਜੌਹਨ ਸਟੇਨਬੈਕ ਨੇ 1942 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਬੰਦਾ ਜੇ ਬੋੜਾ-ਬਹੁਤ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ‘ਤੇ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਜੰਮਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।” ਗੁਰਬਚਨ ਦਾ ਪੰਜ ਜਿਲਦਾਂ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂ-ਗ੍ਰੰਥ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਮੀ ਕਾਈ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ।

ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਮੁਤਾਬਿਕਨਾਮਾ - 'ਜਿਨ ਮਿਲਿਆਂ ਰੂਹ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇ'

'ਜਿਨ ਮਿਲਿਆਂ ਰੂਹ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇ'; ਸ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ 13ਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਜੋ ਰੋਸ਼ਨ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ, ਸੰਗੀਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਗਿਆਤਾ, ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ, ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ, ਕਵੀ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਕ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਮਰ, ਸਹਿਜ,

ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ
ਫੋਨ: 216-556-2080

ਪੁਸਤਕ ਚਰਚਾ

ਸੂਖਮ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਹਿਜਭਾਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚਲੀ ਮਿਠਾਸ, ਠਰੁੰਮਾ ਅਤੇ ਸਾਂਤ-ਚਿੰਤ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਸਾਰ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਮੁਤਾਸਰ ਹੋਣੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗੇ, ਵਰਕਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਲਦੇ, ਸੰਗੀਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ, ਮਹਿਕਾਂ ਦਾ ਛੱਟਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਸਪਤ-ਸੁਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਰਕਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਲ ਕੇ ਸੰਗੀਤਕ ਵਿਸਮਾਦ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਖਸੀ ਬਿੰਬ

ਸਿਰਜਣ ਵੇਲੇ, ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਬਰੀ ਵਿਚ ਮਾਣੇ ਹੋਏ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਇਸ ਜੀਵਨੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ, ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ, ਸੰਤ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਰੱਬ ਜੀ, ਗਿਆਨੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੀਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁੰਬਕੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਪ, ਸਾਧਨਾ, ਸਿਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ ਮਾਣ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਾਸਲ ਅਤੇ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਪਾਠਕ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਮੇਰਾ/ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਭਿੰਡਰਾਂ ਜਥੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਰੂਹ ਵਿਚ ਰਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੁਰੀਲੇਪਣ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵੀ ਬਣੀਆਂ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਭਿੰਡਰਾਂ ਜਥੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਤੀਕ ਬਣਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਥਾਪਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਣ ਸੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਕੁੱਝ ਕੁ

ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸਮਾਦੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਏ ਨਿਘਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਕਿਤਾਬ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕਥਾ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਦਲਿਆ। ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਨੇ ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਹੋਵੇ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖੋ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ

ਲੇਖਕ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ 'ਜਿਨ ਮਿਲਿਆਂ ਰੂਹ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇ' ਦਾ ਸਰਵਰਕ।

ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫੈਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਕਥਾਕਾਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਵੀਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉੱਚ-ਦਰਜੇ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਕੋਈ ਸੰਗੀਤ, ਸਾਇੰਸ, ਫਿਲਾਸਫੀ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸੰਸਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ

ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਧੁਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਦਿਆਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ-ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਬੀਤੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੋਵੇ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ

ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਆਪਣੀ ਕਲਮੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕਪਾਸਤ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਆਏ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਫਿਕਰ ਵੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਹੈ। ਜਦ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਕੋਠਾ ਸਾਹਿਬ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੈ"; ਤਾਂ ਇਸ ਠੀਕ ਠਾਕ ਵਿਚ ਅਚੇਤ ਹੀ ਉਹ ਕੁੱਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਠੀਕ ਠਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸਹੇ ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰੂਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੰਢਾਇਆ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਕੇਹਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ! ਕਿ ਅਜੇਹੇ ਤਸੱਦਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੌਮ ਦੇ ਹੱਥ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਾਊ ਲੀਡਰ ਤਾਂ ਕੌਮਾਂ ਵੀ ਵੇਚ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਖਸੀਅਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੇੜਿਉਂ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ।

ਰੂਹ-ਭਿੰਜੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਦੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਿਰਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ, ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ, ਇਤਿਹਾਸ, ਮਿਥਿਹਾਸ, ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਕਸਾਲਾਂ ਤੇ ਡੋਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸਾਡੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਜਲੋ ਵਿਅਕਤੀਤਵ, ਕੀਰਤਨ ਅਦਾ, ਕਥਾ-ਅੰਦਾਜ਼, ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਨ ਵਿਚ ਕਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਸਲਾਮ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਚ ਨਿੰਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ।

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

ਨਿੱਕ ਗਾਖਲ

ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦਾ ਬੂਟਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੜੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲਈ। ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਗਰੁਪ, ਜਾਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਹੈ।

ਸ. ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪਾਠਕ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਹਰ ਅੰਕ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ, ਆਪਣੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਸਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕੁਝ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਕ ਕੇ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਛਪ ਕੇ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ'। ਸੋ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਉਹ ਅਖ਼ਬਾਰ ਹੈ ਜੋ ਛਪ ਕੇ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਮਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਖ਼ਬਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਦਿਨ ਦੁਗਣੀ ਰਾਤ ਚੌਗਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ।

ਨਿਰਵਿਘਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 25ਵੇਂ ਸਾਲ 'ਚ (ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2000-2024)

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਅਯੋਧਿਆ ਸਲਵਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ’

18 ਮਈ 2024 ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮੀ 6:00 ਵਜੇ

Atlantis Banquets

1273 N. Rand Road,
Arlington Heights, IL 60004

ਗੈਸਟ ਆਫ ਆਨਰ

ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ

ਡਾ. ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਯਾਦ ਸਲਾਮਤ ਰਹੇ...

ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ

ਗੈਸਟ ਆਫ ਆਨਰ

ਏ ਜੇ ਸੰਧੂ

ਹਰਮਨ ਬਿੰਦ

ਲਵ ਮਿਨਹਾਸ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲ

ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਨੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ

ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ

ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ

ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ

ਡਾ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਧੂ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਨਿੱਕੀ) ਸੇਥੋਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ

ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ

PUNJAB TIMES NIGHT 2024

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਾਲੀਵਾਲ
(ਚੀਫ਼ ਗੈਸਟ)

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
(ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ)

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੰਨੜ
(ਚੀਫ਼ ਗੈਸਟ)

ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ
(ਚੀਫ਼ ਗੈਸਟ)

ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਅਦਬੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ

ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ

ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

ਡਾ. ਆਤਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਵਿੰਦਰ ਸਹਿਰਾ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਦੁਲੇ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ

ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ

ਅਜੇ ਤਨਵੀਰ

ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ

ਤਾਹਿਰਾ ਰਿਧਾ ਗੁਰਾਇਆ

ਪੂਜਾ ਚਾਲੀਵਾਲ

ਰਜਿੰਦਰ ਟਾਂਡਾ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ

ਇਕਬਾਲ ਜ਼ਬੋਵਾਲੀਆ

ਆਬਿਦ ਰਸ਼ੀਦ

ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫਾ ਅੰਜੁਮ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗੀ

ਜੈਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ

ਸੁਖਪਾਲ ਗਿੱਲ

ਜਿਗਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ

ਪਾਲ ਚਾਲੀਵਾਲ

ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਲੇਰ

ਬਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਲੇਰ

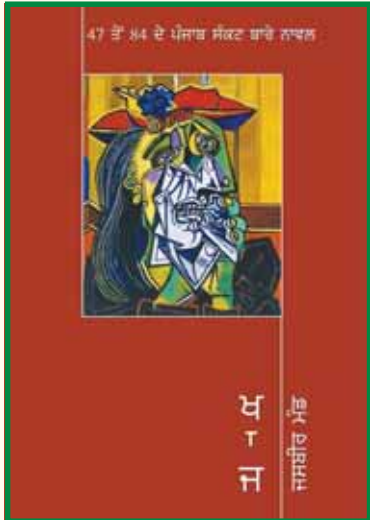
ਇਮਾਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ 18 ਮਈ ਨੂੰ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਾਈਟ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਰ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ।

ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਪੀ ਸੀ ਐਸ) ਸ਼ਿਕਾਗੋ; ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ; ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ; ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਮਿਡਵੈਸਟ); ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਪੀ ਐਚ ਓ) ਸ਼ਿਕਾਗੋ; ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਪਾਓ); ਫਾਈਵ ਰਿਵਰਜ਼ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ-ਮਿਲਵਾਕੀ; ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ-ਇੰਡੀਆਨਾ; ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸਾਊਥਬੈਂਡ, ਇੰਡੀਆਨਾ; ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਇੰਡੀਆਨਾ; ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ-ਮਿਸ਼ੀਗਨ; ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ; ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ-ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ; ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਲੀਵਲੈਂਡ (ਓਹਾਇਓ); ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ-ਡੇਅਟਨ (ਓਹਾਇਓ); ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਐਟਲਾਂਟਾ; ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ; ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ; ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ; ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ; ਇੰਡੋ ਯੂ ਐਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਸਵੇਰਾ ਇੰਕ।
ਮੀਡੀਆ ਪਾਰਟਨਰ: ਰੇਡੀਓ ਚੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸੀ, ਦੇਸੀ ਜੰਕਸ਼ਨ, ਢੋਲ ਰੇਡੀਓ, ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ।

ਸੰਕਟ 47 ਤੋਂ 84: 'ਖਾਜ' ਦੀਆਂ ਗਹਿਰੀਆਂ ਪਰਤਾਂ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹਨੂੰ ਬੀਤੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖਾਜ ਲਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਸਦੀ ਚਮਤੀ ਉੱਪਰ, ਪਰ ਇਹਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਗਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਛੋੜਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਹਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਬੜਾ ਸੁਖਮ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਤੇ ਜਾਣ ਕੇ ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਸੁਖਮਤਾ ਨਾਲ ਸਫਰ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਸਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਹਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੱਛਣ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਦਿਸਦੇ ਨੇ ਪਰ ਇਹਦੇ ਸਿੱਟੇ ਬੜੇ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਨਾਵਲ 'ਖਾਜ' ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ

ਏ.ਆਰ. ਭੱਟ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ: ਪੀ. ਲਾਲ

ਖਾਜ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ, ਉਨੀ ਦੇਰ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਜ ਤੋਂ ਸਮੂਹ ਵੱਲ ਸਫਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਇਹਦਾ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਸਮੂਹਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਇਹਦੇ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤ ਚਮਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਖਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੂਰ ਹੀ ਵਿਚਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਅਤਿ ਸੁਖਮ ਵਿਸ਼ੇ ਦੁਆਲੇ ਖੁੰਮਦਾ ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਖਾਜ' ਹੋਰ ਗਹਿਰੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵੱਲ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਚ ਪਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਵਹਿਸ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜਿਆਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਸੀ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ। ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਪਲੇ ਬਚਪਨ ਨੇ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬੂਲਿਆ? ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿਤਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਜੋ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ ਨੇ, ਉਹ ਸਮਝ ਆ ਸਕਣ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਸੰਘਣੇ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਵਤਾਰ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਹੀ ਸਮਾਜ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕਦੇ ਵਿਰੋਧ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਮਿੱਥਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਵੱਡਾ ਸਾਹਸੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹੀ ਲੋਕ ਕੁਰਲਾ ਉਠਦੇ ਨੇ। ਜਿਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਵਤਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਧੁਨਿਕ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਮੂਹਕ ਹਿੰਸਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਡੀ ਅਸਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਛੁਪੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਹਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਛੋਹ ਆਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲਾ ਜੁਗਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ

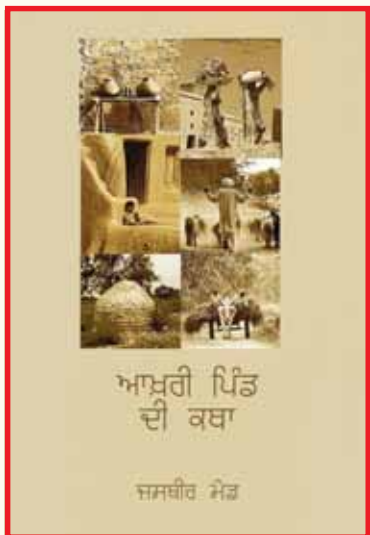
ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਡਿਆਈ ਵਰਗੀ ਹੋਛੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਭਾਰ ਬੱਲੇ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਕਿੰਨੀ ਗਹਿਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਤਾਲੀ ਅਤੇ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ, ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਚੌਂਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਗਹਿਰੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁੰਮਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਹ ਨਾਵਲ ਅਜਿਹਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਵਤਾਰ ਵਰਗੇ ਪਾਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਆਧੁਨਿਕ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਚ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਸੁਖਮ ਇਸ਼ਾਰੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਮੰਡ ਕੋਲ ਨਵੀਂ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿਚ ਉਵੇਂ ਹੀ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ। ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਬਦਲ ਰਹੇ ਰੂਪ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਨਵੀਂ ਹੋਛੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਰੋਏ ਪੱਖ ਇਸ ਸੰਘਣੇ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਮੰਡ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਪੁਆਧੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਰਤਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਿੰਬ ਵੀ ਸਿਰਜੇ ਹਨ। ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿਤਰਨ ਦਾ ਉਹ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਘਾੜ ਜਿੰਨਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਹੀ ਜੀਵਤ ਹੋ ਉਠਿਆ ਹੈ। ਸਾਦੀਆ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਸਾਦੀਆ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾਂ, 'ਤੂੰ ਆਈਂ ਏ ਸਾਦੀਆ... ਆਉਂਦੀ ਰਵੀਂ... ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮੁਰਝਾਏ ਫੁੱਲ ਖਿੜ ਸਕਦੇ ਨੇ... ਤੂੰ ਆਉਂਦੀ ਰਵੀਂ।'

ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਪੀਐੱਚ.ਡੀ. ਕਰ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਆ ਕੇ 'ਅੱਤ ਦੇ ਬੀਜ' ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਿੱਛ ਮੇਰੇ ਲਈ ਓਪਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਬਾਰੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਮੰਡ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਅੱਧਕਤ ਉਮਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸਾਂ ਪਰ ਅੱਗੇ ਮਸਾਂ ਵੀਹ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਪਿੱਛੋਂ ਬਾਹਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਝੁੰਗੀ ਪਾ ਕੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਝੋਂਪੜੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੇਤੀ ਦੇ ਸੰਦ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਸੀ ਪਰ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਉੱਤਰ ਸੀ, "ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ... ਪੜ੍ਹਿਆ ਸਭ ਨੂੰ ਏ...।" ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਜਪਾਨ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ, ਉਹ ਉਦਾਂ ਹੀ ਸੀ।

ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਆ ਤੇ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ; ਉਹਦਾ ਅਸਰ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਬੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਬੀਤੇ ਨੂੰ ਦੋ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਦੀਆਂ ਨੇ; ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ? ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਦੀਆ ਅੱਬਾ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੀਤਿਆ ਸੁਣਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਚਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਭਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੇ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਜਸਬੀਰ ਮੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਮੁਖੜੇ: 'ਔੜ ਦੇ ਬੀਜ', 'ਆਖਰੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਥਾ' ਅਤੇ 'ਬੋਲ ਮਰਦਾਨਿਆ'।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੋ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 18 ਮਈ 2024 ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-638

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਮਾਂ, ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਭ ਧਰਤ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ। ਪਾਲੇ-ਪੋਸੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬੜੀ ਠੰਢੀ ਹੈ ਛਾਂ, ਪੰਨ ਉਹਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਜਾਂ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-636

ਬੋਰੀ ਉੱਪਰ ਬੋਰੀ ਚਿਣ ਕੇ ਸਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਟਿਕਾਈ। ਦਿਲ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਕਰਦੀ ਜਾਵੇ ਡੰਗ ਟਪਾਈ। ਵੇਟਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਸ ਵੇਟਾਂ ਭਾਲਣ ਕੀ ਜਾਨਣ ਉਹ ਪੀੜ ਪਰਾਈ। -ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ

ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਫੜਿਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਵੱਡੇ ਬੱਚੇ ਝੋਂਪੜੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਛੋਟਿਆਂ ਵਲੋਂ ਹੋਏ ਲਾਪਰਵਾਹ। ਚਿੱਕੜ 'ਚ ਖੇਡਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਨੀਂਦ ਘੋਰਿਆ ਸੌਂ ਗਏ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੋਦ 'ਚ ਘੁਕ ਸੁੱਤੇ, ਆਪੇ ਕਰੇ ਬਚਾਅ। -ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਫੋਨ: 98784-69639 ਕੁਲਬੁਰਛਾਂ (ਪਟਿਆਲਾ)

ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬੂਟੇ ਜਿਹੇ ਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਮੀਂਹ ਵਿਚ ਚੌਂਦੇ ਕੱਚੇ ਢਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਲੋਹੜਿਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ ਜਵਾਨੀ ਪਹਿਰੇ ਛੱਡ ਜੋ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਗਏ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ। -ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ

ਕੁੱਛੜ ਬੱਚਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗਠੜੀ ਚੱਲ ਸੋ ਚੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮਾਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਲਾਮਬੰਦ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਫਤਵਾ ਆਤੰਕੀ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਹੱਦ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਅੰਦਰਲਾ ਜੁਆਲਾ ਜਾਗਦੀ ਰੂਹ ਕੁਝ ਤਾਂ ਕੁਝ ਖੂਨ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੀ। -ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੋਸਾਂਝ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਫੋਨ: 847-359-0746

ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ

ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਗ- ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਨਫਰਤ ਭੜਕਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 23 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਟੋਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਐੱਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐੱਸ.ਟੀ. ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਟੇ ਵਿਚੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਤੰਬਰ 2023 'ਚ ਵੀ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਵਿਜੇ ਦਸ਼ਮੀ' ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਸ਼ਮਸੁੱਲ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਸੰਘ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦਾ ਇਹ ਝੂਠ ਬੇਪਰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਖਾਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦਰਅਸਲ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਗੋਇਬਲੀ (ਹਿਟਲਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੈਂਡਾ ਮੁਖੀ ਗੋਇਬਲਜ਼) ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਝੂਠ ਘੜਨ ਅਤੇ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰੂਕੁਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਹਿੰਦੂ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਸਿਖਲਾਈ

ਡਾ. ਸ਼ਮਸੁੱਲ ਇਸਲਾਮ
ਅਨੁਵਾਦ: ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਸੰਸਥਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਅਭਿਆਸ 'ਚ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰਜ ਔਰਵੈਲ ਨੇ ਦੋਗਲੀ ਜੁਬਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨੂੰ 'ਰਾਜਨੀਤਕ ਦੋਗਲੀ ਜੀਭ ਸਹਾਰੇ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ' ਵਜੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਦਿ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 26 ਅਗਸਤ 2002 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰ ਕੇ 'ਸੰਘ ਦੀ ਤੀਹਰੀ ਜੁਬਾਨ' ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ)। ਝੂਠਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ, ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਵਾਦ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣ ਨਾਲ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਵਾਹ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ (28 ਅਪਰੈਲ, 2024) ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ) ਕਿਹਾ: "ਯੇ ਗਲਤ ਬਾਤ ਹੈ, ਅਸੱਤਿਆ ਹੈ... ਸੰਘ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਤੇ ਸੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹੋਂਦ 'ਚ ਹੈ, ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ... ਇਹ (ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੀਤੀ) ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।"

ਜਦੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੀਤੀਘਾਤੋ/ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੁਪਰੀਮੋ, ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ ਨੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮਰਾਨ "ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।" (ਐੱਨ.ਐੱਲ. ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਲਿਖਤ 'ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ' ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ - ਦਿੱਲੀ: ਸੰਪਦਾਇਕਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਮੇਟੀ, ਪੰਨਾ 17)।

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ (ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਬੰਚ ਆਫ ਥਾਟਸ- ਚੋਣਵੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ/ਭਾਸ਼ਣ/ਇੰਟਰਵਿਊ', ਸਾਹਿਤ ਸਿੰਧੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬੰਗਲੌਰ, 1996, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 363)। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ: "ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਹਰੀਜਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ?" ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ: "ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 1950 ਵਿਚ ਗਣਤੰਤਰ ਬਣਨ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ' ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਵਾਰਥ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ (ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ) ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।" (ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਸਪੋਟਲਾਈਟਸ, ਸਾਹਿਤ ਸਿੰਧੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬੰਗਲੌਰ, 1974, ਪੰਨਾ 16)।

ਸੀ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ (ਸੂਦਰਾਂ/ਦਲਿਤਾਂ) ਨਾਲ ਹੋਏ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲੇ" (ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਸਪੋਟਲਾਈਟਸ', ਸਾਹਿਤ ਸਿੰਧੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬੰਗਲੌਰ, 1974, ਪੰਨਾ 184)। ਉਸ ਨੇ ਇਸ

ਤੱਥ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਤਲੇਆਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ: "ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਆਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰੀਜਨ ਗੈਰ-ਹਰੀਜਨ ਰੰਗਤ ਦੇਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਵਿਚ ਦਰਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਫੌਰੀ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਲਈ ਵੀ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਭਲੇ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਦੇਣਾ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਚਲਤ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਇਸ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਰੋਲ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।" (ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਸਮਗਰ ਦਰਸ਼ਨ' - ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ/ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਗ੍ਰੰਥ 7, ਭਾਰਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਧਨਾ, ਨਾਗਪੁਰ, 1974, ਪੰਨਾ 244)।

ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ "ਵਿਰਾਟ ਪੁਰਸ਼, ਸਰਵ ਸਕਤੀਮਾਨ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ... ਪੁਰਸ਼ ਸੂਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹਨ, ਤਾਰੇ ਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਉਸ ਦੀ ਨਾਭੀ (ਧੁੰਨੀ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਿਰ ਹੈ, ਖੱਤਰੀ ਹੱਥ ਹੈ, ਵੈਸ਼ ਪੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਦਰ ਪੈਰ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਚਾਰ-ਪਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ, ਸਾਡੇ ਭਗਵਾਨ ਹਨ (ਇੱਥੇ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ)। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਹ ਪਰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਰਾਸ਼ਟਰ' ਦੇ ਸਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਲੱਖਣ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" (ਐੱਮ.ਐਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਬੰਚ ਆਫ ਥਾਟਸ', ਪੰਨਾ 36-37)।

ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਸੂਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਡਾਂ ਦੇ ਦੁਹਰਾਓ ਤੋਂ ਸਿਵਾਇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੋਲਵਲਕਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾਤੀਵਾਦ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਲਈ ਸਰਪ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ: "ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, 'ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ', ਅੱਖਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਜਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਖਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪਈ ਹੈ।" (ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਗੋਲਵਲਕਰ, 'ਬੰਚ ਆਫ ਥਾਟਸ', ਪੰਨਾ 61-62)।

ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨੂੰ ਵਧਦੇ-ਫੈਲਦੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਚਾਲ ਤੋਂ ਸਿਵਾਇ

ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: "ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਹਿਣਸੀਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਟੀਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਮਾਤੀ ਗਲਬੇ ਦੇ ਇਸ ਸੁਆਰਥੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੌਲਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ... ਸਿੱਖਿਆ, ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਹ ਖਾਸ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।" (ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ, 'ਖਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ', ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ, ਬੰਬਈ, 1990 (1946 ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਛਾਪ), ਪੰਨਾ 123)।

ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ 1981 ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਾਧਵ ਸਿੰਘ ਸੋਲੰਕੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਠਾਉਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਖੇਡ ਹੋ ਕੇ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

"ਆਹ ਕਰ ਕੋਈ ਹੀਲਾ ਇਹਦਾ। ਬਾਪ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰੇ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੋ ਗਈ।" ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਕਾਪੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਸਹਿਪਾਠੀ ਰਹੇ ਕਰਮਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਇਹ ਤਾਂ ਪੁੰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੀ ਐ। ਗਊ ਪਾਲੀ ਰਾਮ ਬਾਂਸਲ
ਫੋਨ: +91-81465-80919

ਗਾਰ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਐ ਵੀਰੇ।" ਨਾਲ ਆਏ ਰਿਟਾਇਰਡ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਮਜੀਤ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਤਾ ਕੀਤੀ। "ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਦੇਖਦਾ ਕੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਮੈਂ ਇਹਦੀ। ਵੈਸੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚ ਉਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਐ ਪਰ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ।" ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ

ਘਟ ਜਾਣ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। "ਗੁਰੂ ਜੀ, ਪੰਜੇ ਉਗਲਾਂ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਓ। ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵੀ ਕਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ।" ਹੁਣ ਬੋਲਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਰਮਜੀਤ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਆਏ ਗੁਰਮੀਤ ਗੀਤੀ ਦੀ ਸੀ। "ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਕਰਦਾ ਗੱਲ। ਮੈਨੇਜਰ ਮੇਰਾ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਈ ਐ। ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਵਧੀਆ ਐ।" ਮੈਂ ਸਬੰਧਿਤ ਬਰਾਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ। ਅੰਗਿਓ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਫੋਨ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਆਦਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ, "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਰ। ਹੋਰ ਸਭ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਐ।

ਭਰੇ ਗੱਚ ਦਾ ਸਕੂਨ

ਕਦੇ ਗੋੜਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਬ੍ਰਾਚ 'ਚ। ਆਜੇ ਕਦੇ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।" "ਓਏ ਭਰਾ ਮੇਰੇ, ਅਸੀਂ ਹੋਏ ਹੁਣ ਵਿਹਲੇ ਬੰਦੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬੈਠਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਰਨੈ ਕਿ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਆਪ ਤਾਂ ਵਿਹਲੇ ਨੇ, ਸਾਡਾ ਟਾਈਮ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।" ਮੈਂ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਮਿੱਠੀ ਜਿਹੀ ਟਕੋਰ ਮਾਰੀ। "ਨਹੀਂ ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਹੋ ਸਾਡੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਰਹੇਗਾ।" ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਜਤਾਇਆ। "ਅੱਛਾ! ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਕਹਿ ਹੀ ਰਿਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸੁਣ... ਆਹ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਨੋਟ ਕਰ ਤੇ ਦੱਸ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਕੀਮ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਭਰ ਕੇ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਹੁੰਦੈ।" ਮੈਂ ਝੱਟ ਅਸਲੀ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

"ਸਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 3 ਲੱਖ ਕਿਹਾ ਸੀ।" ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। "ਛੋਟੇ ਵੀਰ, ਰਕਮ ਭਰਵਾ ਤਾਂ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਲੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਭਰਵਾਈ ਕਿ ਜੇ ਰਕਮ ਭਰਵਾਉਣੀ ਐ ਨਾ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਜੇਬ ਚੋਂ ਹੀ ਜਾਣੀ ਐ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਮਾਨ ਰੱਖਣਾ ਐ ਫਿਰ।" ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। "ਸਰ, ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਫੋਨ ਕਰਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾ ਕੇ।" ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਕਹਿ ਕੇ ਫੋਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪਿੱਠ ਬਾਪੜੀ, "ਵੀਰ, ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨੌਸ ਗੱਲ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਵਾਦ ਲਿਆ'ਤਾ।" ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, "ਸਰ, ਸਕੀਮ ਮੁਤਾਬਕ ਡੇਢ ਲੱਖ ਨਾਲ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਹੋਜ਼।"

"ਓਕੇ, ਬੈਂਕਸ।" ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਏ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਡੇਢ ਲੱਖ ਭਰ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਫੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਲਿਓ ਬੈਂਕ 'ਚੋਂ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕੀ, "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਅੰਕਲ ਜੀ, ਮੈਂ ਮਲਕੀਤ ਗੰਗਤਪੁਰ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਬੋਲਦਾ... ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਬੈਂਕ ਵਾਲਾ ਤੇ ਫੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।" ਉਹਨੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਗੱਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਗਦਾ ਸੀ, ਗੱਚ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭਰਪੂਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ। "ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਤਰਾ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਫੋਨ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਡੇਢ ਲੱਖ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਡਾਢੀ ਖੁਸ਼ੀ ਐ।" ਉਸ ਦੇ ਗੱਚ ਭਰੇ ਬੋਲ ਪੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਗੂੰਜਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਨ ਭਰਿਆ ਆਨੰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ: ਦੂਸਰਾ ਕਤਲ

ਚਮਕੀਲਾ ਇੱਕ ਗਾਇਕ ਸੀ ਤੇ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਏਨੀ ਮਰਦਾਨਗੀ ਸੀ, ਜਿਹਦਾ ਅੱਜ ਤਕ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸਿਰਫ ਏਨਾ ਹੀ ਸਿਆਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਗਾਇਕੀ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਤਰ (ਨੈਚਰੋਟਚਿਸਿਮ) ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ੈਲੀ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਮੁਗਧ (ਹੋਪਨੋ-ਟਸਿਏ) ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਹਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਆਪਣੇ ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਿਆਰ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.)
ਫੋਨ: +91-94175-18384

ਅਤੇ ਵਿਭਚਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ, ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਪੈਸੇ ਲੁਟਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਚਮਕੀਲਾ ਸਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਪੈਂਹਟ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸੌ ਛਿਆਹਨ ਦਿਨ ਬੁੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਚਮਕੀਲਾ ਬੜਾ ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਗੁਰਬਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਮਨ ਸੀ, ਉਹਦਾ ਉਹਨੂੰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰ ਉਹਦੇ ਉਸਤਾਦ ਦੀ ਲਾਪਵਾਹੀ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਖਸ਼ ਦਿਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸਤਾਦ ਹੁਣੀ ਉਹਦੀ ਮਰਦਾਨਾ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿੱਕੇ ਪੈ ਗਏ। ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਉਹਦੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਵੀ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਜਿੰਦੇ ਸਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਛ-ਫੁੱਟ ਗੱਭਰੂ ਟੇਪ ਦੀ ਉਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚਮਕੀਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਰੂਹਾਨੀ ਸਕੂਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੱਪ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਬੀਨ ਵੱਜਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿਆਣੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਈਕਲ ਦਾ ਟਾਇਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 'ਪੱਟਣੀ, ਪੱਟਣੀ' ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਮਾਤੀ ਕਿਸਮਤ ਕਿ ਉਹਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਹੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੰਮ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਦੰਮ ਘੁਟਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਨਾ ਵਿਹਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਦੌਲਤ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਹਰਤ। ਪਰ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਵੀ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤੇ ਸੁਹਰਤ ਵੀ। ਸੁਹਰਤ ਏਨੀ ਮਿਲੀ, ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਨੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਦੇਖੇ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਦੌਲਤ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਸੁਹਰਤ ਜੁੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜੱਲਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚਮਕੀਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਏਨਾ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਉਹਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੀ, ਪਰ ਜੱਲਾਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੌਲਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੁਹਰਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਈਰਖਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਹਰਤ ਦਾ ਦੀਵਾ ਗੁੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਤਲ ਤਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਮਕੀਲੇ ਨਾਲ ਇਹੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ। ਉਹ ਆਪ ਤਾਂ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਉਹਦੀ ਸੁਹਰਤ ਗੁੱਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ; ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਮਚ ਗਈ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਗਾਇਕ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ 'ਤੇ ਪਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ, ਅਨਾਮ ਜਾਂ ਬੇਨਾਮ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਸਮਾਧ ਬਣ ਗਈ, ਮੇਲੇ ਲੱਗਣ

ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਨ ਲਗ ਪਈਆਂ; ਲੜੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ; ਇੱਕ, ਦੋ, ਤਿੰਨ...

ਕਈ ਲੋਕ ਦੱਬਵੀਂ ਜੁਬਾਨ ਵਿਚ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰਜੋਤ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਕਤਲ ਸਿਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਮੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ। ਕੋਈ ਸਿਖ ਜਿੰਡਾ ਵੱਡਾ ਮਰਜ਼ੀ ਖਾੜਕੂ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਦੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਸਿਖ ਕਦੇ ਔਰਤ 'ਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰੇ, ਨਿਹੱਥੇ 'ਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰੇ ਤੇ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ 'ਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਮਰਜੋਤ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਇਆ। ਔਰਤ 'ਤੇ ਵਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਨਿਹੱਥੇ ਵੀ ਸਨ ਤੇ ਡਿੱਗਿਆਂ ਹੋਇਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹਾਂ 'ਤੇ ਨਾਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਰਤੂਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ, ਹੋਰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਸਿਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਚਮਕੀਲਾ ਜੋਬਨ ਚੁੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਜੋਬਨ ਚੁੱਤੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਜੋਬਨ ਚੁੱਤੇ ਜੋ ਵੀ ਮਰਦਾ ਫੁੱਲ ਬਣੇ ਜਾਂ ਤਾਰਾ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਸੁਹਰਤ ਬੇਸ਼ਕ ਚਮਕ ਪਈ। ਪਰ ਉਹਦਾ ਨਿੱਜ ਨਾ ਫੁੱਲ ਬਣ ਸਕਿਆ, ਨਾ ਤਾਰਾ। ਬਣਿਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਸੂਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਹਨੂੰ ਛੇਤਨਾ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਚਮਕੀਲੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਲੋਕ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

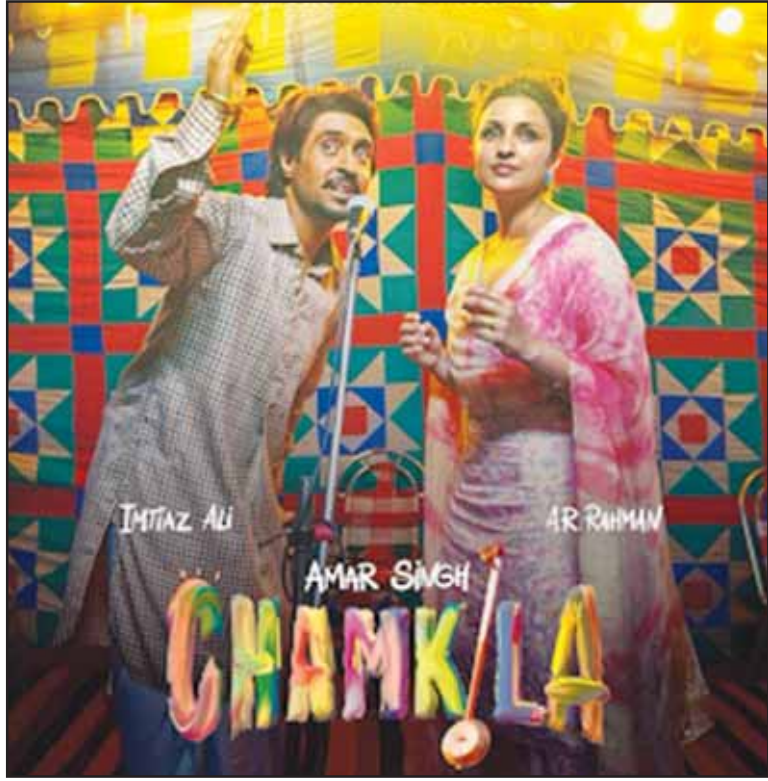
ਫਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਨੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਇਹ ਨਾਸੂਰ ਛੇਤ ਲਿਆ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਨਾਸੂਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਿਨੇਮਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਦੇਣੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਜਿਹੀ ਬਣਾਈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਟੀ ਵੀ 'ਤੇ ਹੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਭ ਨੇ ਦੇਖੀ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਲੱਗਾ।

ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੰਦ ਘੋਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਤੋਂ ਨਾ ਕਿਤੋਂ ਗਲਤ ਵੀ।

ਮੈਂ ਵੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੇਖੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ 'ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ' ਅਤੇ 'ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ' ਜਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ, ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਉਕਤ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਸ ਤੁਲਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਰੁਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤੇ 'ਦੇਵਦਾਸ' ਤਕ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਇਹਦਾ ਕਾਰਣ ਚਮਕੀਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਏਨੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਤਰਾਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵੀ ਪਿੰਡੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ੌਖੇਪੰਜ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣੋਂ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਅਸਮਰਥ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚਮਕੀਲਾ ਅਮਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਬਲਕਿ ਉਹਦਾ ਫਿਰ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਦੇਹ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹਦੀ ਆਤਮਾ ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਉਹਦੀ ਆਤਮਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਹੀ, ਪਰ ਇਹ ਫਿਲਮ ਉਹਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਾ ਪੁੱਜ ਸਕੀ। ਅਸਲੀ ਚਮਕੀਲਾ ਏਨਾ ਸੁਨੱਖਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜੁਆਨੀ ਦੀ ਚਮਕ ਨੱਚਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਮਰਦਾਨਗੀ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੇ ਚਮਕੀਲੇ ਲਈ ਜਿਸ ਅਦਾਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਚਮਕ ਨਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਂ ਸਕੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਠਾਠ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਸਕੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਲੱਤਾਂ ਬਾਹਾਂ ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਲਾਰਨ

ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਾ ਛੱਡੀ, ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਲੱਤ ਮਾਰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਬਾਂਹ ਉਲਾਰਨੀ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਤਮਾ ਰਹਿਤ ਰੋਬੋਟ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਿਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਗਾਣੇ ਦੇ ਬੋਲ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਕਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਟਾਂਗੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਈ ਦਿਨ ਟਾਂਗੇ ਵਾਲੇ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਟਾਂਗੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਸਕੇ। 'ਦੇਵਦਾਸ' ਦੀ ਸੂਟਿੰਗ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਓਨੇ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਵਦਾਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਉੱਤਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁੜ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਦੇਵਦਾਸ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪੱਛਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਫਿਲਮ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਬਾਦ ਦੁਆਈਆਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਕੱਢ ਸਕਣ। ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਕਾਰ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਨਾ ਸਕਿਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਹੀ ਚਮਕੀਲੇ ਵਿਚ ਵਾੜ ਦਿਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲੱਭਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਕਾਰ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਅਦਾਕਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਵੀ ਗੁਆ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਮਕੀਲਾ ਫਿਲਮ ਵਿਚ, ਚਮਕੀਲਾ ਬਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ, ਨਾ ਕਿਤੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਹੋਏ। ਬਸ ਉਹੀ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਛੱਡੇ ਰੋਬੋਟ ਦੇ ਸਟੈਂਟ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਕੋਣ ਦੱਸੇ ਕਿ ਭਾਈ, ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇ ਸਟੈਂਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਜਦ ਚਮਕੀਲਾ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਉਦੋਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਲਜੀਤ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਉਹ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਮਾਸਟਰਾਂ ਮੋਹਰੇ ਨਲਾਇਕ ਮੁੰਡਾ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦੰਮ ਖੰਮ ਦਾ ਨਾ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਇਲਮ ਸੀ ਨਾ ਦਲਜੀਤ ਨੂੰ। ਉਹ ਤਾਂ ਚਮਕੀਲਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਹੀ ਨਾ ਸਕੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ।

ਜਦ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਗਾਣੇ ਨਾ ਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੋਲਮਸੋਲ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ,

ਸੀ। ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਦਾਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਜਗਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਈ ਕਲਾਕਾਰ ਅਦਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਅੱਧੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ, ਅਦਾਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਇੱਧਰ ਸਾਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਖੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰਾਂ ਬਾਰਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸੱਤਿਆਨਾਸ ਮਾਰ ਕੇ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ। ਕਲਾਕਾਰ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਜੇ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਐਕਸ਼ਨ ਹੈ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਬਾਪ ਬਣੇ ਅਦਾਕਾਰ ਦਾ। ਉਹਨੇ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤਕ ਦਿਖਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜਦ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਬਾਪ ਦਾ ਬੇਟਾ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਗੁਰਬਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਬਸ ਉਹਨੂੰ ਏਨਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗਿਓਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਬਾਪ ਬਣੇ ਅਦਾਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਦਾਕਾਰੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਈ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਕ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵੀ ਤਰੀਫ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕੀਲਾ ਹੈ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਚੁੱਪ ਨੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਚਮਕ ਮਾਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤੀ। ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਏਨਾ ਸਹਿਮ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਰਿਐਕਟ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਹੋਵੇ; ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿਤਾ ਬਲਦੀ ਦਿਖਦੀ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਮਾਲ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਚਮਕੀਲਾ ਏਨਾ ਹੀ ਡੱਲ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਅਦਾਕਾਰੀ ਸਿਰਾ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਮੈਨੂੰ ਚੱਤੀ ਭਰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਸੇਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਕਦੇ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਪਸੰਦ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਕਤਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਕਤਲ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਕਤਲ ਨਿਰਦਈ ਅਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿਰੇ ਦੀ ਜਹਾਲਤ ਹੈ। ਦਇਆ ਗਿਆਨ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਦਇਆ ਨਹੀਂ, ਉੱਥੇ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜਿਥੇ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ, ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਕਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: ਚੁਕੀਅਲੇ ਮੋਹ ਮਇਆਸਾ॥ ਸਸਿ ਕੀਨੇ ਸੂਰ ਗਿਰਾਸਾ॥ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਚੰਦ ਰੂਪ ਮਨ ਨੇ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸੇਵਾਲੇ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਾਂਝਾਂ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਵਖਰੇਵੇਂ ਵੀ ਸਨ। ਚਮਕੀਲਾ ਬੇਜ਼ਮੀਨਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਸੀ। ਚਮਕੀਲਾ ਲੱਚਰਤਾ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਤਤਕੇ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਚਮਕੀਲੇ ਕੋਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਰਾਗ ਵਿੱਦਿਆ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਰਾਗ ਵਿੱਦਿਆ ਖੁਣੇ ਕੋਰਾ ਸੀ। ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਲੱਚਰਤਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੀ ਹਿੰਸਾ ਉੱਤੇ ਹਿਤ ਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਮਕੀਲੇ ਤੇ ਮੁਸੇਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ, ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਨੌਟ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹੀ ਸਨ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਕੋਣ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਮੁਸੇਵਾਲੇ ਦੇ ਕਤਲ 'ਤੇ ਹਾਲਪਾਰਿਆ ਮਚਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਇਸਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

ਜੀਅ ਬਧਹੁ ਸੁ ਧਰਮੁ ਕਰਿ ਬਾਪਹੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਕਬੀਰ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ:

ਜੀਅ ਬਧਹੁ ਸੁ ਧਰਮੁ ਕਰਿ ਬਾਪਹੁ ਅਧਰਮੁ ਕਹਹੁ ਕਤ ਭਾਈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਮੁਨਿਵਰ ਕਰਿ ਬਾਪਹੁ ਕਾ ਕਉ ਕਹਹੁ ਕਸਾਈ॥ (ਪੰਨਾ 1103)

ਭਾਵ, ਹੇ ਭਾਈ! ਤੂੰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਧਰਮ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣਾ ਹੈਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਨਿਵਰ (ਸਾਧੂ ਸੰਤ) ਸਦਵਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਸਾਈ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ?

ਕਈ ਲੋਕ ਉਪਰੋਕਤ ਤੁਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸ ਖਾਣ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਥ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁੱਧੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਧਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ

ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ

ਹਲਵਾ-ਮੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ ਉਸੁ ਸੁਆਰ ਉਸੁ ਗਾਇ॥ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤੇ ਮੁਨੀ ਲੋਕ ਜੋ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਸਮੇਂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਸਨ।

ਚਲੋ ਖੈਰ! ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਦੀ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲਜੀਤ ਦੁਸਾਂਝ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ' ਆਈ ਹੈ, ਇਹ ਬਹਿਸ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਕਤਲ ਠੀਕ ਸੀ ਕਿ ਗਲਤ? ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਪਿਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਿਰ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਮਾਰ ਕੀਤੀ; ਦੂਜੀ ਪਿਰ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਚਮਕੀਲਾ ਅਸਲੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਕਤਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼, ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਝ, ਜੇ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਆਮ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਮੇਰੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦਾ ਵਾਇਸ ਇਹ ਗੱਲ ਬਣੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼-ਓ-ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੁਫਰ ਤੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਬਹਿਸ-ਮੁਥਾਹਿਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਕਬੂਲ ਕਰ ਗਏ ਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਵਰਗੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਹਨ; ਪਹਿਲਾਂ ਇਹੋ ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਤਲਾਂ ਲਈ ਖਾੜਕੂ ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਉੱਤੇ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਪਿਰਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਫਿਲਮ 'ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਫਿੜ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਪਿਰ ਦਾ ਪੱਖ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਹਕੀਕਤਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪਿਰਾਂ ਹਰ ਵਾਰ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਖਾੜਕੂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਅੰਜਾਮ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਨਕਸਲੀ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣੇ ਇਕ ਸੱਜਣ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਫਤਵਾ ਦਿੱਤਾ: ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮਨੋਰੋਗੀ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਮੱਤ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਜਿਹੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਨੋਰੋਗੀ ਵਾਹ ਭਲੇ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ। ਅਸਲੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਗੀਤ ਸੁਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਕ (ਲੋਕ ਧਾਰਾ) ਵਿਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਪਾਲੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਭੋਜਪੁਰੀ, ਅਵਧੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਜਿਪਸੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਅਸਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਲੱਚਰਤਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਸੁਣਨ ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣ ਵੀ ਇਸ ਸਭ ਕਾਲੇ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਮੂਰਖਾਨਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੂੜ੍ਹ-ਮੱਤ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਗੁਆ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਗੁਰੀਲਾ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਵਾਹ-ਵਾਸਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੀਲਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੜ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲੰਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪੂੰ ਬਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣ ਫੋਕੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ੋਹਰਤ ਖਾਤਰ ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚਮਕੀਲਾ ਅਸਲੀਲ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪਿਰ ਨੇ ਵੀ ਚੰਮ ਦੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਏ। ਚੰਗੇ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਥਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਮੱਛੀਓਂ ਮਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ

ਕੇ ਛੁਡਵਾ ਲਏ, ਉਹ ਤਾਂ ਛੁੱਟ ਗਏ; ਬਾਕੀ ਨਹਿਰਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ, ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਸੇਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਜਨ-ਮਾਨਸ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਜੇ.ਐਫ. ਰਿਬੈਰੋ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬੁਲਟ ਫਾਰ ਬੁਲਟ' ਵਿਚ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਖਾੜਕੂ ਪਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟਿਆ ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਅੱਧ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪਨਾਇਆ ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਲੱਗ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਸ਼, ਫਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਵਰਿੰਦਰ, ਜੈਮਲ ਪੱਤਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ, ਐੱਨ.ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਾਮ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ। ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਘੇ ਲੇਖਕ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਵਰਗੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ, "ਓ ਮੁੰਡਿਆਂ! ਤੁਸੀਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਢੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।"

ਕਿਸੇ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਜੱਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀ

ਭਰੇ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣਾ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਟਰੇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟਾਊਟ ਦਾ ਲੇਬਲ ਲਗਾ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਰਿਵਾਜ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅੱਚਰਵਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਵਰਗੇ ਸੁਹਿਰਦ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਬਣੇ।

ਜਗਰਾਉਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਰੰਗਵਾਲ ਜੋ ਗਦਰੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਜੇਲ੍ਹ ਚਿੱਠੀਆਂ' ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਗਰਾਉਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਬਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਗਰਾਉਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਗਰਾਉਂ ਦੇ ਅਗਵਾਤ ਲੋਧੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕੀਪਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਆ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ੀ ਮੰਗੀ। ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਵੀ ਖਾੜਕੂ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਦਰੀ ਬਾਬੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ; ਸੋ, ਖਾੜਕੂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਰਾਤ ਕੀਪੇ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਕੀਪੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਏ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਇਕ ਖਾੜਕੂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਹੀ ਕੰਧ ਟੱਪਣ ਲੱਗਿਆ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਕੀ ਟੋਲਾ ਭੱਜ ਗਿਆ।

ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੈਣ (ਬਾਬਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੜਕੀ) ਪਿੰਡ ਹਾਂਸ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਲੀਡਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੀਪੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਏ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਹਰ ਦਮ

ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਧਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਹੱਥਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਸਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਹਾਂਸ ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕੁਝ ਮੁੰਡੇ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਭਿਣਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਜਾਣੂ ਬੰਦੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਕੀਪੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ, ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਉਹਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਹੀ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਵਾਹ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ।

ਖੈਰ! ਕੀਪੇ ਨੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਵਾਅਦਾ ਵਫ਼ਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਪਿੰਡ ਹਾਂਸ ਕਲਾਂ ਦੀ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਪੇ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੀਪੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਏ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਲਈ। ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਿਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਿਰਫ ਉਦਾਹਰਨ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਰਦ ਅੰਦਰ ਲੁਕੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਗਰਦ ਝਾੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਵਿਚਲੇ ਆਪ-ਹੁਦਰੇ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਜੱਗ-ਜਾਹਿਰ ਹੋਣੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਕੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੀ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਸਲੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ। ਬੱਸਾਂ ਟਰੇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਸਰਾਬ ਦੇ ਠੋਕੇ ਦੇ ਕਰਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਵਿਰੋਧੀ ਸੂਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮਰੇਡ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਕੇਸ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਨਾਈਆਂ ਤੇ ਬੱਕਰੇ ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲ; ਗੱਲ ਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਅਸੂਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏ.ਕੇ. ਸੰਤਾਲੀਆਂ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈ ਫਿਰਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਸੁਗਲ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਉਤਾ ਐਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕ ਹੋਰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਕੀਤੇ ਕਤਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਲਹਿਰ ਆਪਣੇ ਪਤਨ ਵੱਲ ਵਧੀ। ਅਜਿਹੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਚੋਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਇਹ ਲੋਕ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਥ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਘਰੇ ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜੇ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਸਿਆਣੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ 'ਤੇ ਯੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਅੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ ਅਜਿਹੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਕੋਲ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲੈਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ

**ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੋਟ
ਫੋਨ: 98760-64576**

ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਵੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵੱਸ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਇਕਾਈ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ 'ਗੋਇਲ' ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੇ ਬੜੀ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਲਓ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਇਕ ਗੱਲ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕੀਤੀ। ਕੋਈ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਤੇ

ਦਾਸਤਾਂ-ਏ-ਕਿੰਨਰ

ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜੇ ਪਰਖਣ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਤੇ ਸੁਈ ਜਾ ਟਿਕੀ ਡੇਰੇ ਉਪਰ। ਡੇਰੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮਹੰਤ ਸੀ ਤੇ ਦਸ-ਪੰਦਰਾਂ ਖੁਸ਼ਰੇ ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਖੰਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਰਗਾਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਦੋਸੀ ਸਾਫ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਦੋਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ ਬੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਣਾਈ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਹਿੰਦਾ, 'ਬਈ, ਗੱਲ ਇਉਂ ਏ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਕੌਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈਦਾ ਪੰਗਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੱਲ ਨੂੰ 'ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ 'ਤਾਤੀ' ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆ ਪਉ ਨਾ ਮੁਸੀਬਤ। ਬਾਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਲਓ, ਜਿਵੇਂ ਠੀਕ ਲੱਗੇ, ਕਰੋ।'

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੀਲ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ। ਪਿੰਡ ਗੁਆਂਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਵਧਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੇ ਖੁਸ਼ਰੇ। ਚੰਗਾ ਸਰਦਾ-ਪੁਜਦਾ ਘਰ। ਹੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਮੋਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜੇ ਉਹ ਸੋਨੇ ਦੀ ਮੁੰਦਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫਿਰ ਉਹ ਕੁੱਝ ਅਜੀਬ

ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰਕਤਾਂ ਤੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ। ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਰੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨਾਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇਤੀ ਦੇਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਜੇ ਕੋਈ ਹੀਜ਼ਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਇਕ ਡਰ ਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਨੁੱਕਰੇ ਮੇਰੇ ਵੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੋਚਣ ਦੇ ਆਏ ਸਾਂ ਕਿ ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੰਦ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿਮਾਗ ਉਪਰ ਤਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਰੇਲ ਦਾ ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧਾਈ ਲੈਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਹ ਪੈਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਲਾਈ ਤਾਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਸਹਿਮ ਜਿਹਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹੱਡ-ਮਾਸ ਦੇ ਬਣੇ ਜੀਦੇ ਤੇ ਥੀਦੇ ਜੀਵ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਿਤਵਿਆ। ਮਨ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਉਵੇਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਚਿਣਗ ਜਾਗਦੀ

ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਖੜ ਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਸਾਲ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੁਆਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ੈਪਰ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਸੀ।

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹੀਜ਼ਤਾ ਲੇਖਿਕਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਉਲੱਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਰਾਜਾ ਰਾਏ ਤੇ ਜ਼ੈਰੀ ਪਿੰਟੂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੁਫਤਗੂ ਨੇ ਹੀਜ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਜੇਈਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਬਹੁਤੇ ਖੁਲਾਸੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਭਾਵੁਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚੋਂ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਲਾ ਫਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਸਗੋਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵੱਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁੱਝ ਅੰਸ਼ ਉਭਰੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ— 'ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਾਂ ਪਰ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ... ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮਾਣਦੀ ਹਾਂ... ਛੇ ਫੁੱਟ ਦਾ ਹੀਜ਼ਤਾ 'ਵਿਚਾਰ' ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ... ਜਦੋਂ ਹੀਜ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਵਿਵਹਾਰ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਖਾ ਨਾ ਬਣੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ... ਨੇਪਾਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੀਜ਼ਤਾ ਮਰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਈ ਭੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ... ਵਾਲ ਮੇਰੇ ਹੋਠੋਂ ਪੈ ਚਿੱਪਕ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਬੜਾ ਬਦਮਜ਼ੀਜ਼ ਹੈ... ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ... ਉਸਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਅਤੀ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਉਹ ਬੜੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਿਚ-ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀਜ਼ਤਾਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਪਿੰਟੂ ਦੀ ਬਾਹ ਨੂੰ ਛੋਹਦੀ 'ਵਾਹ ਰੇ' ਬੋਲਦੀ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦੀ ਲਹਿਰ ਖਿਲਰ ਜਾਂਦੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਉਚੇਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਰਹੀ ਹੀਜ਼ਤਾ ਲੇਖਿਕਾ ਨੂੰ ਮੈਂ 'ਲਕਸ਼ਮੀ ਜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। 'ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਡੀ ਗੁਫਤਗੂ ਤੇ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨੇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ'। ਜਿਉਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਲੈਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ, 'ਰੱਬ ਤੈਨੂੰ ਖੁੱਸ ਰੱਖੇ'। ਜਾਨਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਡਰ ਦੀ ਤਰੰਗ ਉਸਦੇ ਸਪਰਸ਼ ਨਾਲ ਫਿਰ ਉੱਠੀ।

ਮੁੱਦਾਗੀਣ ਚੋਣਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਖਲਾਅ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਦਾ 'ਮਾਲੀ'

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਗੈਰ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਘੜਮੱਸ ਵਿਚ ਰੋਲਣ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਇੰਜ ਭੱਜ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਧੁਣਖੀਓਂ ਕਾਂ। ਬੀਜੇਪੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਠੋਸ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਘੜੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਉੱਤਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਫਰਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਤਕਰੀਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਜ਼ਿੰਪੀ ਨੇ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਘੁਸਕੇ ਮਾਰੇਗੇ' ਦੇ

ਹਜਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਿਸੀਸਾਗਾ
ਫੋਨ: 647-685-5999

ਨਾਹਰੇ ਤੇ ਲੜਨੀਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਆਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ 'ਘੁਸਕੇ ਮਾਰੇਗੇ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਕੱਚੇ ਖਿਡਾਰੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਉਲਝ ਗਏ। 'ਘੁਸਕੇ ਮਾਰੇਗੇ' ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਧਰੀ ਧਰਾਈ ਰਹਿ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਲਤ ਚੋਰ ਦੇ ਸੰਨ੍ਹ 'ਤੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸਕੀਮ ਸਿਰੇ ਨਾਂ ਚੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਘੜਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੋਸਲਾ ਰਿਹਾ ਨਾਂ ਸਮਾਂ ਗੱਲ,

'ਘੜੇ ਗਏ ਫਿਰੰਗੀ ਦੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ, ਬੇੜੇ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਸਭ ਖੁਰਾ ਆਏ।'

ਫੋੜ ਆਫਤਾਂ ਨੂੰ ਮਗਰ ਲਾਇਆ ਈ, ਸਗੋਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹੱਥ ਫੜਾ ਆਇ।' ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ।

ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ, ਜੇਕਰ ਸੋਚੀ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਠ ਦਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਜੁਲਾਈ, 2023 ਤੱਕ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਘੁਸਕੇ ਮਾਰੇਗੇ' ਵਾਲੇ ਨਾਹਰੇ ਦਾ ਜਲਵਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ? ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾ ਵਿਚਲੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਮੋਦੀ ਨੇ 'ਘੁਸਕੇ ਮਾਰੇਗੇ' ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਤਰ ਨਾਲ ਉਝ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਲੈਣੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਸਨੇ ਬਾਲਕੋਟ ਵਾਲੇ ਜੁਬਲੇ ਨਾਲ ਲੁਟ ਕੇ ਛਿੱਤਰ ਨਾਲ ਸਹਿਆ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਲੁਟ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ ਗੱਲ, 'ਨਰ ਚਾਹੁਤ ਕੁਛ ਔਰ ਹੈ, ਅਉਰੇ ਕੀ ਅਉਰੇ ਭਈ', ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ।

ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਕਵਾਇਦ ਬਾਕੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਬੜੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਬੜਾ ਸਰਗਰਮ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਸਮਝ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਸਮਝ ਨਾਂ ਹੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੀਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਕ ਲਭਾਉ ਨਾਹਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਖਿੱਡੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ

ਗੰਭੀਰ ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁਟਕਲੇ, ਹਲਕੀ ਦੁਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਮਾਅਰਕੇਬਾਜ਼ੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਘਮਸਾਣ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਝਵਾਂ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਿੱਡੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਨਾਹਰੇਬਾਜ਼ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੱਖਾ ਸਿਧਾਣਾ ਟਾਈਪ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰੂ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟਾਈਪ ਪੌਸਬਾਜ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਉਭਾਰ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਨਾ ਜਵਾਬਦੇਹੀ। ਮੁੱਦਾਗੀਣ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਵੋਟਰ ਰੋਸ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੁੱਝ ਉਦਾਸੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁੱਝ, 'ਅੰਧ ਰਾਜਾ ਬੇਦਾਦ ਨਗਰੀ, ਝੂਠਾ ਦੇ ਦਿਲਾਸਤਾ ਮਾਰਿਆ ਈ', ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੁਫੇਰੇ ਕੁਝ ਅਮਾਵਸ ਪਸਰਣ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਾਰੇਬਾਜ਼ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਕੁੱਝ ਵੋਟਰ, 'ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟ ਦਾ ਸਿਲ੍ਹਾ ਵੀ ਤਾਰਿਆ ਨਾਂ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਘੱਟ ਵੋਟਾਂ ਇਸੇ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਸਿਲ੍ਹਾ ਤਾਰਨ ਲਈ ਜੁਲਮੇਬਾਜ਼ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਥਾਂ ਨੀਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿਆਸਤ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਅੰਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਨ? ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੁੰਡਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ, ਚੇਤੰਨ ਲੋਕ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ, ਨਿਰਪੱਖ ਮੀਡੀਆ ਕੁੰਡੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਸਾ ਕੁੰਡਾ ਨਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ, 'ਸਿਰ ਫੌਜ ਦੇ ਰਿਹਾ ਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁੰਡਾ, ਹੋਇਆ ਸੂਤਰ ਜਿਉਂ ਬਾਝ ਮੁਹਾਰ ਮੀਆਂ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਬੇਲਗਾਮ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਖਤੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗੁਣੀਏ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਪਰ ਸਾਡੀ ਸੀਮਤ ਰਾਜਸੀ ਸੋਝੀ ਮੁਤਾਬਕ 'ਕੋਈ ਹਰਿ' ਬੂਟ ਰਹਿ' ਰੀ' ਅਨੁਸਾਰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਬੋਲੋਤੀ, ਉਚੀ ਲੱਠਮਾਰ ਸੂਰ ਵਰਗੀਆਂ ਚੰਦ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਇਨਸਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਿਆਸੀ ਘਟਨਾਕਰਮ ਦੇ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੱਸਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਹੈ 'ਜਬੇਦਾਰ' ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੀ। ਮਾਲੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਲੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਗੈਰਸਿਧਾਂਤਕ ਵਰਤਾਰੇ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਟ

ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਵੀ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਖਤੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਲੀਹ ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਿਰਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਨਿਖਾਰਨ ਤੋਂ ਆਕੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦ ਮਾਲੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬੋਲੋ, ਭਾਵੇਂ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ, ਤਾਂ ਸੰਕੋਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੱਖਾ ਸਿਧਾਣਾ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਟਾਈਲ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਅਰਕੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲਣ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਸਲਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਵੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚਲੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਣ 'ਤੇ ਉੱਗਲ ਧਰਨ ਲਈ ਮੌਕੇ ਸਿਰ ਮਾਲੀ ਦਾ ਪਾਇਆ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਲੇ ਝੁਰਮਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਖਹਿਤਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਅਣਬੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵਾਂਗ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਬਦਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬੜੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੋਗ ਸਬਦ ਘੜਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਾਹਨਾ ਯੋਗ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਖਲਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਖੌਰੁਪਾਉ ਅਤੇ ਭੜਕਾਉ ਯੰਤਰ, ਐਲਾਨ ਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਲਈ ਐਲਾਨਵੰਤ ਅਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਦਾਅਵਿਆਂ, ਹਮਨੇ ਯੋਗ ਭੀ ਕਰ ਦੀਆ, ਯੋਗ ਭੀ ਕਰ ਦੀਆ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਲਈ ਛਲੋਡਾ ਸਿਆਸਤ ਵਰਗੇ ਸਬਦ ਘੜ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਸੌਖ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਹਰ ਵੀ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਮੌਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹਵਾ ਹੋਏ, ਉਥੇ ਹੀ ਪੱਖ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ ਐਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ

ਨਿਪੁੰਨ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਏ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ 4 ਮਈ ਵਾਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ 'ਹਨੇਰੀ ਵਗਣ ਹੀ ਵਾਲੀ ਹੈ' ਵਾਲਾ 'ਹੋਕਰ' ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਲੱਖਾ ਸਿਧਾਣਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜੋਰਦਾਰ ਹਨੇਰੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਇਕ ਨਵਾਂ-ਨਕੋਰ ਰਾਜਸੀ ਪੈਟਰਨ, ਨਵਾਂ ਨਕਸ਼ਾ,

ਨਵੀਂ ਨੁਹਾਰ ਤੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਹੀ ਜਲਵਾ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਬਾਰੇ 'ਸਿਧਾਂਤਕ ਨਜ਼ਰੀਆ' ਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੋਣ ਦੰਗਲ: ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਲ' ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਕਈ ਬੜੇ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਪ੍ਰਵਚਨ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਉਪਰ ਪਾਏ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜਰਾ ਕੁ ਹਟਵਾਂ ਆਪਣਾ ਉਹੋ ਪੁਰਾਣਾ ਘਸਿਆ-ਪਿਟਿਆ ਘਰਾਟ ਰਾਗ ਅਲਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਵਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਬਾਰੇ ਦਰਜਨਾਂ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ 'ਤੇ 'ਕੀ ਹੈ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਲੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਲਹਾਮੀ ਸੂਰ ਨਮਾਇਆ ਰੂਪ ਸਪਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਨੇ ਭੜਕਾਉ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਚੈਪੀਅਨ ਸੱਜਣਾਂ ਲਈ ਸਬਦ 'ਵੇਰੋਲਾ ਸਿਆਸਤ' ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਰਤ ਕੇ ਸਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੀ ਸਮੇਟ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਠਾਹਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਜਲੋਅ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਮਾਲੀ ਨੇ ਜਿਸ ਦੀਦਾ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਦੁਸਰਾ ਪੱਖ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਮਕਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅਮੁੱਲ ਤਵਾਰੀਖੀ ਸੇਵਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਅਜੋਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਿਆਸੀ ਗੰਧਲ ਚੌਧ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਜੋਂ ਮਾਲੀ ਕਈ ਨਵੇਂ ਚੈਨਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਖੁਦ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1972 ਦੇ ਚਰਚਿਤ ਮੋਗਾ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੀ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤਕ ਫੈਲੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਸੀ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕਾਣੀ ਕੱਚੀ ਦਾ ਵੀ ਦਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜੇ ਮਹੀਨਾ-ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਫੈਸਬੁਕ ਪੋਸਟ

ਉਪਰ ਉਸ ਵਲੋਂ ਪਾਇਆ ਉਸਦਾ ਬੇਬਾਕ 'ਕਬੂਲਨਾਮਾ' ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਹੈ: ਉਸਨੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਉਮਾਹ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 5-7 ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਲੇਰਾਨਾ 'ਕਬੋਡੀਆਂ' ਵੀ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ 'ਇਨਾਮ' ਵਜੋਂ ਤਿਲ-ਫੁਲ ਜੋ ਹੱਥ ਲਗਿਆ, ਆਪਣੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰਹਿਬਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਧਰਿਆ। ਮਾਲੀ ਦਾ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਾਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਹੀ ਉਸ ਇਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬੇਬਾਕ ਅਤੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਕੁਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਬਰ ਦੀ ਨਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਾਇਦ ਮਾਲੀ ਵਰਗੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਵਾਰਿਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰ ਦੇ ਖਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ, ਲਾਈ ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਨਿਆਉਂ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜੀ।' ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮਾਲੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਸਾਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਨੰਗੇ ਧੜ ਇਸ ਸਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਬਿਰਤਾਂਤੀ ਬਾਗ ਦੇ ਮਾਲੀ ਦਾ ਰੋਲ ਸਾਂਭੀ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚਲੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਣ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸ. ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਕਈ ਮਾਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਫਾਸੀਵਾਦ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਯਤਨ ਠੀਕ ਦਿਸਾ ਵਿਚ ਪੁੱਟੇ ਚੰਗੇ ਕਦਮ ਹਨ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਵੀ ਬਜਾਇ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਜਿਤਾ ਕੇ ਜੇਲੋਂ ਬੰਦਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਫੁਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਗੈਰ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਗੈਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਦਾ ਹੀ, 'ਜ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦਾ ਵਰਜ ਨਾਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਜੁੱਟੇ ਸੂਰਮੇ ਆਖ ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਮੁੜਦੇ' ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬੱਝਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਡੰਡੇ ਅਤੇ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜ ਪ੍ਰਸਤੀ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਿੜ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਰਕੂ, ਨਫਰਤੀ ਅਤੇ ਫਾਸੀਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਸਭ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦਾ ਆਤੰਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਅਤੇ ਖੌਫ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਚੀ
ਫੋਨ: 480-794-0325

ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ

ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਣਿਆਈ ਮੌਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੁੰਭਕਰਨੀ ਨੀਦ ਸੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਅਵਾਮ ਵਿਚੋਂ ਖੁਦਦਾਰੀ ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਉੱਡ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਡ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਖੁੰਘਾਰ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਨ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ। ਅਜੇ ਦੋ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਦੀ ਹੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁਟਿਆਰ (ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ) ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਨੱਚ ਨੱਚ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ

ਕੁੱਤਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਰ

ਆਨ-ਬਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਵਾਸਤੇ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਡਾਢਾ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਫੌਜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਦੋ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਗਈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਹੁਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁੰਘਾਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਬੁੱਢੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੌਰ ਕੌਰ ਕੇ ਮਾਰਨਾ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਉਢ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ

ਨੇ ਕਦੇ ਗਜ਼ਨੀ, ਅਬਦਾਲੀ, ਸਿਕੰਦਰ, ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧੂੜ ਚਟਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਿੱਸੇ? ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਨੱਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਖਦਾਈ ਮੌਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਸੋਚ ਕੇ ਵੀ ਲੁੱ ਕੰਡੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ? ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ

ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਤ ਬਖਸ਼ਣ ਤਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੁੱਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੀਅ ਸਦਕੇ ਕੁੱਤੇ ਰੱਖੋ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਲੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਵਾਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਣ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਭ ਕਰੋ, ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਾ ਘੁੰਮਦੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਬਣਦੇ ਪਸ਼ੂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਕੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਅਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਨੁਰੀਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈਆਂ ਜੀ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸਰਦਾਰਨੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ' ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਅਜੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਕਵੀ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਅਨੁਰੀਤ ਦੇ ਸੁੱਭ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਵਧਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ ਸੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ।

ਵਲੋਂ: (ਡਾ.) ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ (ਨਿੱਕੀ) ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ, ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾ. ਇਨਕਲਾਬੀ ਥਾਂਦੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ, ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ, ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਅਮਰ ਕਾਰਪੇਟ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜੱਸੀ) ਗਿੱਲ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ

17ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ 'ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਾ'

18 ਮਈ 2024 (ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ)

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ
ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

@ Wings Event Center 3600 Van Rick Drive, Kalamzoo, MI
Doors open at 5 pm, Progame Starts at sharp 5:30

**Be Ready For
Good Time**

ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਖਾੜਾ, ਗਿੱਧਾ-ਭੰਗੜਾ, ਡਾਂਸ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ,
ਸਕਿੱਟ, ਬੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਓਪਨ ਡੀ.ਜੇ.

ਗਾਇਕ ਗੁਲਾਬ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਪਰਾ ਗੋਇਲ
ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ
ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋ (ਚੇਅਰਮੈਨ) ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਅਜੇ ਗਰੋਵਰ (ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ) ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ (ਸਕੱਤਰ)
ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਮੀਡੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ) ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ (ਖਜ਼ਾਨਚੀ) ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ (ਜਾਇੰਟ ਖਜ਼ਾਨਚੀ)

ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ

ਰਾਜਬੀਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂਬੀਰ (ਬੋਬੀ) ਚੀਮਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ
ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਨਫੀਲਡ ਗੁਰਮੀਤ ਗੋਗੀ

**Best Choice Wholesaler
Grand Rapid Michigan
5701 division ave.
Wyoming MI 49548**

You are invited with your family to
witness and enjoy this colorful event.
Snacks and dinner will be provided.
Donors/Sponsors will be honored.

Media Partner

Punjabi Cultural Society of Michigan

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ

ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ

Garlin Gilchrist
Lt. Governor, MI

ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਲੀਲ

ਦਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ

ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ
(ਬੈਸਟ ਚੈਂਟਿਸ ਹੋਲਸੇਲਰ)

ਗੈਸਟ ਆਫ ਆਨਰ

ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੰਡੇਰ

ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਦਿਓਲ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਨਾਗਰਾ

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੁੰਦਰ

ਸਰਵਣ ਟਿਵਾਣਾ

ਗੋਲਡੀ ਢਿੱਲੋਂ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ

ਹਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਨਰਵਾਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ
ਖਹਿਰਾ

ਹੈਪੀ ਹੀਰ

ਜੈ ਸ਼ਰਮਾ

ਸਤੀਸ਼ ਖਟਾਣਾ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਹਰਜੀਤ ਚੀਮਾ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਬਸਰਾਓ

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸੇਖੋਂ

ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਢਿੱਪਲ

ਸਪਾਂਸਰ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੀਪਾ ਟਾਂਡਾ

ਨਵਦੀਪ ਗਿੱਲ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਹਰਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ

ਬਲਜੀਤ ਸੈਣੀ

ਜੱਸੀ ਧਾਲੀ

ਧਨਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਰੇਵਾਲ

ਅਜੇ ਸਹਿਗਲ

ਡਿੰਦਾ ਭੰਗੂ

ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਰਾਜ ਨਿੱਜਰ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੁਲਬੀਰ ਗਿੱਲ

ਕਰਨ ਗਿੱਲ

ਰਾਜ ਜਾਮਾਰਾਏ

ਹਰਸ਼ ਗਿੱਲ

ਵਿਸ਼ਵਪਾਲ
ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

ਵਿੱਕੀ ਸਿੰਘ

ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ

ਰਾਜ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਘੰਤੜਾ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਟਾਂਡਾ

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਰਿੱਕ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਲਾਡੀ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਡਾਲੀ

ਸਤਪਾਲ ਕਾਲਾ

ਇਸ਼ਟਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਰਾਠੌਰ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਾਜਵਿੰਦਰ
ਗਰੇਵਾਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ
ਰੈਪੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਗਿੱਲ

ਦੀਪਾ ਬੇਦੇਜ਼ਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲੱਚ ਲੈਂਸਿੰਗ

ਬਦੀ ਦਾ ਤੰਦੂਆ ਜਾਲ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ !

‘ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ (ਵੈਸੇ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਸਿਰਫ ਮੁਨਾਫੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਥੰਮ੍ਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਰਖੇਲ ਦਾ ਰੋਲ ਹੀ ਅਪਨਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਤਾਰੀਫ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਚੰਗੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੋਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲਿਬਰਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦਲਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਧਨਾਢ ਮਾਲਕ; ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਹਿਰਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੈਂਡਾਂ ਦਾ

ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
 ਫੋਨ: 403-681-8689
 ਈਮੇਲ: hp8689@gmail.com

ਇਸਤੇਮਾਲ ਪਿਆਦਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਟੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਪੈਕੇਜ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਜਿਹੇ ਦਲਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਆਪਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ‘ਮਸਖਰੀ’ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਲਈ ਸੌਦੇ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨੇਤਾ, ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੁਲਿਸ ਵਗੈਰਾ ਸਭ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਲਾਈਨਾਂ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਥੇ ਲੇਖਕ ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੇਖ ‘ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ’ ਵਿਚੋਂ ਹਨ।

2016 ‘ਚ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ ਦੀ ‘ਏ ਫੀਸਟ ਆਫ ਵਲਚਰਜ਼: ਦੀ ਹਿਡਨ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਆਫ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਇਨ ਇੰਡੀਆ’ (A Feast of Vultures: The Hidden Business of Democracy in India) ਨਾਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮਾਨੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਥੰਮ੍ਹ ਹਿੱਲ ਗਏ ਸਨ। ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾਸਿਕ ਮੰਨੀ ਗਈ, ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਜੈੱਟ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਬਾਨੀ ਨਰੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਦੇ ਬਦਨਾਮ ਬਦਮਾਸ਼, ਡਰੱਗ ਸਮੱਗਲਰ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਦਾਉਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਨਾਲ ਪੀਚਦੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੇ 2010 ਦਾ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡ ਘੁਟਾਲਾ, ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਬਦਨਾਮ ਆਦਰਸ਼ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਕੈਮ ਅਤੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਹੋਰ ਕੇਸ ਬੇਪਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲਾ ਸਕੈਂਡਲ ਨੰਗਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੋਸਫ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ 2-4 ਕਰੋੜ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੇ ਇਵਜਾਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਡਰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦਾ ਜਲਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ‘ਨਿਊਜ਼ ਲਾਂਡਰੀ’ (News laundry) ਨਾਮ ਦੇ ਵਕਾਰੀ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ‘ਤੇ 26 ਦਸੰਬਰ, 2016 ਦੀ ਉਸਦੀ ਲੰਬੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (Interview link: NL Interviews: Josy Joseph On Rs 1000-Crore Civil Defamation Case against Him (youtube.com))। ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਵੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ (ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ) ਨੇ ਸੱਤਾ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰਾਂ, ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ, ਪੁਲਿਸ, ਕਰੋਨੀ ਕੈਪਟੀਲਿਸਟਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਅੱਗ ਭੜਕਾਈ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਹੀ ਧਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦੀ ਦਿਖਾਈ

ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 2002-07 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੈਂਕ ਲਾਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਇਆਂ ਦੀਆਂ ਥੱਬੀਆਂ ਫੜ ਕੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਬਦਨਾਮ ਸਕੈਂਡਲ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ‘ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ’, ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ ਨੇ ਅਜੇ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਤਾਰਤ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ‘ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ: ਅਨਪਲੱਗ’ 16 ਨਵੰਬਰ, 2021 ‘ਤੇ ਸੁਣਨਯੋਗ ਹੈ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 40-50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ‘ਵਾਟਰਗੇਟ ਸਕੈਂਡਲ’ ਨੰਗਾ ਕਰ ਕੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਭ ਦੁਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਚਰਡ ਨੈਕਸਨ ਨੂੰ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਘਰੇ ਤੌਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬੜੇ ਹੀ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਅਲੋਪ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਹੀ ਪੂਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਘੁੱਪ ਹਨੂਰੇ ਵਿਚ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਲੋਅ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਜਨੂੰਨੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਿਵ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੈਅ ਦੇ ਸਾਢੇ ਹੇਠ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਾਡੇ ਸਰਪੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਹਾਬਤ ਮਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੀ ਜਿਤਨੀ ਲੋੜ ਪੰਜਾਬ (ਦੁਨੀਆਂ) ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ‘ਪੰਜਾਬ ਅਗੇਸਟ ਕਰੱਪਸ਼ਨ’ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾਉਂ ਵਰਗੇ ‘ਜ਼ਿੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦ’ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਉਦਯੋਗ ਪਲਾਟ ਘੁਟਾਲਾ, ਅਮਰੂਦ ਬਾਗ ਘੁਟਾਲਾ, ਬਿਲਡਰਜ਼ ਘੁਟਾਲਾ, ਲੈਂਡ ਮਾਫੀਆ ਘੁਟਾਲਾ, ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਘੁਟਾਲਾ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਕੈਂਡਲਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਤਨਾਮ ਦਾਉਂ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ ਉਪਰ ਅਮਰੂਦ ਬਾਗ ਘੁਟਾਲੇ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀ ਲਾਲਸੀ ਹਾਬਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਰੂਹ ਕੰਥ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਉਤਨੇ ਹੀ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਰਗੇ ਧਾਕੜ ਅਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਾਸ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ‘ਉਦਯੋਗ ਪਲਾਟ ਘੁਟਾਲੇ’ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ‘ਸਨਅਤ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ’ ਮੰਤਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਫਸਰਾਂ-ਖਾਸਕਰ ‘ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ’ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੀਲਮਾ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨਾਂ ਆਈ ਏ ਐੱਸ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਤਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਅਰੋੜਾ ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਘਬਰਾਇਆ ਕਿ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਈਏ ਦੀਆਂ ਗੁੱਬੀਆਂ ਦਾ ਅਟੈਚੀ ਭਰ ਕੇ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਦੇਣ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਸਦਕਾ, ਉਸਨੂੰ

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ

ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ

ਪੁੱਠਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਬੀਬੀ ਨੀਲਮਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜੀ ਐਮ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੀਫ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਪਲੈਨਿੰਗ ਜੇ ਐਸ ਭਾਟੀਆ, ਸਮੇਤ 17 ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵਿਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮਚ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ‘ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਮਾਰੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਚਰਚਾ ਸੀ ਕਿ 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ ਏ ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਤੇ ਇਹ ਢੁੱਚਰ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 17ਏ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸੀ, ਪੁੰਤੂ ਇਹ ਅਫਸਰ ਲੋਕ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਇਆਂ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਾਤਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੁੰਡੀਆਂ ਨਾਲ 8 ਅਪਰੈਲ, 2023 ਵਿਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ‘ਦੜ ਵੱਟ ਜ਼ਮਾਨਾ ਕੱਟ’ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਦਿਨ ਕਟੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਨਿੱਕੇ ਵੱਡੇ ਸਭ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਕੌਮੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਈ ਡੀ ਰਾਹੀਂ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰ ਕੇ ਲੰਮਿਆਂ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਿਤਨੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਤਨਾ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰਿਆ ਕੰਮ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾਉਂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਰਗੇ ਚੰਦ ਕੁ ਉੱਗਲਾਂ ‘ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਮਤੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜ਼ੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਓੜ ਪੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੜਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਜਗਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਬੂਤਰ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾਈ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਦਰੀ ਨਿਲੋਫਰ ਦੀ ਚਰਚਿਤ ਕਵਿਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਆਏ, ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਕੀ, ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਾਮਰੇਡ ਲਈ ਆਏ, ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਕੀ, ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕਾਮਰੇਡ ਹਾਂ।... ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰੜ ਦਿੱਤਾ... ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦੇ ਉਭਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਪੁਲਿਸ, ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਪਾਕ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸੂਬੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ‘ਵਿਆਪਮ’ ਘੁਟਾਲੇ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ 30-40 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੇਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਭੇਦ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਅਗੇਸਟ ਕਰੱਪਸ਼ਨ’ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਟੀਵਿਸਟ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾਉਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ ਕਈ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੁਲਿਸ, ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਵਿਚ ਰੜਕ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੋਹਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਖ਼ਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ ‘ਪੰਜਾਬ ਦਸਤਾਵੇਜ਼’ ‘ਤੇ ਸਟੋਰੀ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਲਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ ਮਾਮਲੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧੂਰੀ ਅਤੇ ਅਧੂਰਾ ਸੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਆਡੀਓ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਏ. ਆਈ. ਜੀ. ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸੇ ਆਡੀਓ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੁਣ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਕੁਝ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਮਿਲ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ ‘ਤੇ ਸ਼ੰਕਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੀਏ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦੇ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਸਨੇ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪਏਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਜੇਈ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਤੱਗੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੇਓਹ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਰੌਅ ਵਿਚ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਕਰਨ ਦੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਰਨ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਸ. ਤੱਗੜ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਉਭਾਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾ ਜ਼ੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਪਬਲਿਕ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ

ਚਰਚਾ ਹੋਣੀ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਰਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ ਜਾਂ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਸਲ ਬਲੈਅਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੀ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉਭਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣ? ਕੀ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਹਮਾਮ ਵਿਚ ਸਭ ਨੰਗੇ ਹਨ? ਜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਲੋਕ ਕਿੱਧਰ ਜਾਣ? ਜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਰਵੱਈਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੌਣ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਹਿੱਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਵੇਗਾ? ਜੇ ਤੱਗੜ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੁਤਾਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ‘ਆਪ’ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ?

ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸ਼ਰੂਆਤ ਜਨਤਾ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਕਿਸੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਆਈ ਏ ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਝਗੜਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਤਲਾਕ ਤੱਕ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਪਤੀ ਦੇ ਸ਼ੁਭਲ ਕਾਸਟ ਦਾ ਜਾਅਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਗਾ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ, ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਜਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ ਦਲਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਗਾ ਕੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਕੈਂਡਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਵਿੱਢ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ‘ਕੁਤਾਹੀ’, ਇਹ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਸੁਡਿਊਲ ਕਾਸਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸਕੈਂਡਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸ ਬੈਠਾ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਅੰਡਰਵੀਅਰ ਵਿਚ ਡਿਕਟਾ ਵਾਅਇਸ ਰਿਕਾਰਡਰ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਹ ਰਿਕਾਰਡਰ ਪੁਲਿਸ ਛਾਪੇ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਵਿਚਾਰੋ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਰਤਾ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ‘ਖੁੰਘਾਰ ਕੁੱਤੇ’ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ ਤੇ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਬਦਨਸੀਬੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ‘ਰਿਤੋਸ਼ ਲੱਖੀ: ਅਨਪਲੱਗ’ ‘ਤੇ 28 ਅਤੇ 30 ਅਪਰੈਲ, 2024 ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਪਾਠਕ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ‘ਤੇ)

ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ

ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਸੰਘੀ ਘੱਟਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਖਦਸ਼ਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 7 ਵਿਚ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦ

ਨਵਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤੀ
ਈਮੇਲ: n4navkiran@gmail.com

ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਤੱਗੜ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 7 ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੇਕਰ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਹੋਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਫੰਡਿੰਗ ਦੇ

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ/ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗੇ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। 'ਬਦਲਾਅ' ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਭਗਵੰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਵੈੱਬ ਚੈਨਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਦਾਰੇ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਤੱਥ ਪੁਲਿਸ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ 'ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਚੋਰ ਫੜੋ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਮੋਰਚਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਾਲੇ 'ਰਸੂਖਵਾਨਾਂ' ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਘੜ ਕੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਪੇਟੇ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਫੇਜ਼-1 ਥਾਣੇ ਵਿਚ 'ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਚੋਰ ਫੜੋ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਲੱਗੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਹਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮੀ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰੇ 'ਨਿਊਜ਼ ਕਲਿੱਕ' ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਊਜ਼ ਕਲਿੱਕ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉੱਪਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਰੋਲ 'ਤੇ 'ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ' ਦਾ ਰੋਲ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਗੇਸਟ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾਉ

ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਮਰੂਦ ਬਾਗ ਘੁਟਾਲੇ ਸਮੇਤ ਪੁਲਿਸ ਤੱਤਰ ਖਿਲਾਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁੱਟੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਿਊਰੋਕਰੇਟਾਂ ਖਾਸਕਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਨੇ ਅਮਰੂਦ ਬਾਗ ਘੁਟਾਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੱਗੜ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵੀਡੀਓ ਐਡੀਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੱਗੜ ਦਾ ਫੋਨ ਪੁਲਿਸ ਲੈ ਗਈ ਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਲੈ ਗਈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਪਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਲੱਬਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ ਕਲਿੱਕ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਰਾਹੀਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੱਤਾ ਸਮੇਂ ਜਦ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1975 ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਲੇ

ਹਾਲਾਤ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਟੇਢੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਜਨਵਰੀ 2023 ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 2022 ਵਿਚ 86 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਰਿਪੋਰਟਰਜ਼ ਵਿਦਾਊਟ ਬਰਡਰਜ਼' ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ 1668 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਰਿਪੋਰਟਰਜ਼ ਵਿਦਾਊਟ ਬਰਡਰਜ਼' ਵੱਲੋਂ 180 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ 2016 ਵਿਚ ਭਾਰਤ 133ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ ਜੋ 2021 ਵਿਚ 142ਵੇਂ ਅਤੇ 2022 ਵਿਚ 150ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਚੀਨ, ਰੂਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਤਮਾਮ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰੀ ਲਾਈਨ ਘੱਟ ਕਰਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਕੰਪਿਊਟਰ, ਲੈਪਟਾਪ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 'ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲਜ਼' ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ, ਲੈਪਟਾਪਾਂ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੀਡੀਆ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਹੁਣ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਵੋ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।' ਮਤਲਬ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਗੜ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਸਮੇਤ ਸਮਾਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ/ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗੇ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। 'ਬਦਲਾਅ' ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਵੈੱਬ ਚੈਨਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਦਾਰੇ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 'ਅਪ' ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ, ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਿਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਰੋਧੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ!

(ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਲਿੱਕ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। (Why Journalist Taggar being framed? Is SAS Nagar POLICE framing whistleblowers? (youtube.com) And Could AIG's Audio Sting capture anything incriminating wrt journo Rajinder Taggar & whistleblowers? (youtube.com)

ਰਿਤੋੜ ਲੱਖੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਸਾਡੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਅੱਗੇ ਸਿਰਫ ਇਤਨੀ ਕੁ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਤੱਗੜ, ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘੂ, ਜਾਂ ਸਤਨਾਮ ਦਾਉ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗ ਦਿਓ, ਪਰ ਬਰਾਏ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਉਭਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਤੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਫਾਹੇ ਨਾ ਟੰਗੋ? ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਓ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਹੋਰਾਂ 'ਪੰਜਾਬ ਅਗੇਸਟ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਸਤਨਾਮ ਦਾਉ ਦੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਵੀ ਪਾਠਕ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਿਸਲ ਬਲੇਅਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ?

(1) ਅਮਰੂਦ ਬਾਗ ਘਪਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਉਹ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਘਪਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 58 ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਕਾਰਨ ਵਾਪਿਸ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਗੈਰ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਦਸਤਾਵੇਜ਼' ਚੈਨਲ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਖਿਲਾਫ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਕੇਸ ਕਰਕੇ ਡਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਠੱਗ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਨੋਟ:- ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਅਗਲਾ ਨੰਬਰ ਮੇਰਾ ਹੋਵੇ।

(2) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਘਪਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ, ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗ੍ਰੁੱਪ ਹਾਂ, ਜੋ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਧਮਕੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਚੁੱਪ ਕਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪੁਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਦਯੋਗ ਪਲਾਟ ਘਪਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦੋ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ, ਜੇਲ੍ਹ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੈਟਿੰਗ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ।

(3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਡਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਏ ਕੋਟੋ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਘਪਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਉਹ ਬਿਲਡਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਓਏ ਕੋਟੋ ਦੀ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਘਰ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ।

(4) ਅਸੀਂ ਉਸ ਲੈਂਡ ਮਾਫੀਏ ਲਈ ਵੀ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹਾਂ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਲੈਂਡ ਮਾਫੀਏ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਫਤਹਿਉਲਾ ਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲ ਆਈ

ਸੀ ਏਜੰਟ ਰਾਮ ਕਿਰਪਾਲ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਲੜਨ ਕਾਰਣ ਵੀ ਉਹ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਬਲੈਕਮੇਲ ਹੋਣ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

(4) ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਖਿਲਾਫ ਅਸੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਕੇ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਵਾਪਿਸ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਠੱਗ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਹਿੱਸੇ ਲੈਣ

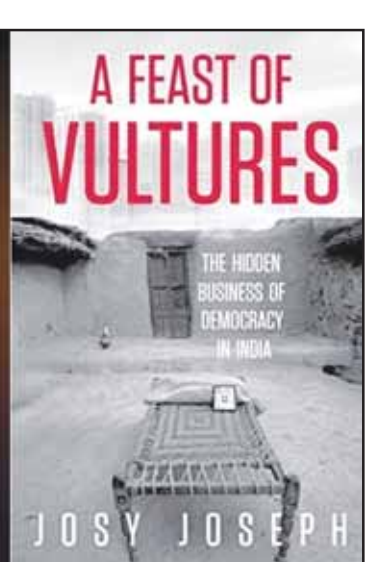

ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ 'ਏ ਫੀਸਟ ਆਫ ਵਲਚਰਜ਼: ਦੀ ਹਿਡਨ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਆਫ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। (5) ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕੁਝ ਬਿਲਡਰ ਸਕਾਈ ਰੋਕ ਸਿਟੀ, ਖੰ ਸਿਟੀ, ਸ਼ਿਵਾਲਕ ਸਿਟੀ, ਜੀ ਕੇ ਆਸਟੇਟ ਆਦਿ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦੱਸਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਸੀਂ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ

ਰੁਪਏ ਵਾਪਿਸ ਕਰਵਾਏ। ਸ਼ਿਵਾਲਕ ਸਿਟੀ ਮੋਹਾਲੀ ਦਾ ਕੇਸ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਮੋਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਿਲਡਰ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਇੱਕ ਪਰਚੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਇਸਨੇ 1800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਡਰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ 7-8 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਦੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅਜਿਹੇ ਠੱਗ ਬਿਲਡਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(6) ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਸੂਖ ਵਰਤ ਕੇ ਮੋਹਾਲੀ

ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਜੋਸੀ ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ 'ਏ ਫੀਸਟ ਆਫ ਵਲਚਰਜ਼: ਦੀ ਹਿਡਨ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਆਫ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਦਾ ਮੁਖੜਾ।

ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਲੱਗੀ ਅਤੇ ਫੇਜ਼ ਇੱਕ ਵਿਚ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੜਪੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦਪੁਰ, ਸੁੱਘੜ, ਕੁਰਤਾ ਆਦਿ ਅਤੇ ਗੋਲਡਨ ਫੋਰੈਸਟ ਵਾਲੀ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ

ਕਰਨ ਕਾਰਣ, ਉਹ ਮਾਫੀਏ ਵੀ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(7) ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜਨਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਘਪਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸੈਂਕੜੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹਾਂ।

(ਲੋਕਲ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਗਵਾਹ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਕਿਸੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਰ ਕੇ, ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਥਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ। ਹਰਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ, ਪਰ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਫੀਏ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ/ਸਾਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਵਾਉਣ, ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਕਤ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰੇ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੰਗ ਲਗਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਹਿੱਸੇ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨੰਗ ਰਹਿਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਕਰੋੜਾਂ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਕੇ ਸਫੈਦਪੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾਉ
ਪੰਜਾਬ ਅਗੇਸਟ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ
ਫੋਨ: 85251-25021

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ!

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈ

ਅੱਜ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣ ਜਿਹਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਲਗਨ, ਸਿਰੜ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਰੋਈਆਂ ਲੀਹਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਾਰੇ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਲਈ ਲਿਖਣ ਤੇ ਛਪਣ ਲਈ ਮਾਣ ਮਹਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਉਸੇ ਲਗਨ ਤੇ ਸਿਰੜ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ‘ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ’ ਵਲੋਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੀ ਸਿਰੜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਸ਼ੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ
ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ
ਫੋਰਮ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ 18 ਮਈ, 2024 ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਤਾ ਹੈ। ਮਨ ਭਾਵੁਕਤਾ ਦੀ ਨਦੀ ਵਿਚ ਤੈਰ ਰਿਹਾ। ਭਾਅ ਜੀ ਅਮੋਲਕ ਜੰਮੂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਲਟ-ਲਟ ਬਲ ਰਿਹਾ। ਭੈਣ ਜੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਇਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਰ੍ਹੇ ਕੁੰਟਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਿਆਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੀ ਅਖਬਾਰ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਮਿਆਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸਦੇ ਪਾਠਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਬਣੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹਰ ਖ਼ਬਰ ਕਲਾਤਮਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਪ੍ਰਭੂ ਰੀਡਿੰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਭੈਣ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਆਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਇਆ ਔਧਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵੰਡਣ ਨਾਲ ਦੂਣ ਸਵਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਮੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਅਤੇ ਭੈਣ ਜੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਭੈਣ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੱਤੇ ਖ਼ੇਰਾਂ ਮੰਗਦੀ ਹੋਈ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਦੀ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕ ਭੇਜਦੀ ਹਾਂ। ਆਮੀਨ

ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ

ਮੈਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਪਾਠਕ ਹਾਂ। ਬਿਨਾਂ ਤਿਜਕ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਕਈ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਇਤਨੀ ਦਿਲੀ ਚਾਹ ਨਾਲ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰੋਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਪਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਨੌਂ ਵੱਜਣ ਦੀ ਹੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਛਪਦੇ ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਦੀ ਲਿਖਤ ‘ਕਲਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਸਮਈ ਕਥਾ’ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਪਿਆ, ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ, ਦੇਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸਮਈ ਹਨ। ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਹੀ, ਕੋਈ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਫੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਮੰਡਰਾਉਂਦੀਆਂ ਤਿਤਲੀਆਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੋਮਲਤਾ, ਮਿਠਾਸ ਤੇ ਸੰਜਰਾਪਣ ਸੀ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਇਕੱਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ; ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਨਿਰਪੱਖ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਤੇ ਕਲਮ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪੁਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲਮੀ ਚਿਤਰ ਹਰ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਅਨੰਦਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਹੱਡੀ ਹੱਢਾਏ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਪ-ਹੁਦਰੇਪਣ ਤੇ ਬਖੀਏ ਉਧੇੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਲਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ‘ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ’ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਨਿੱਕ ਸੁੱਕ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਹੁੰਦਾ, ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਧੂਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਤਿਕਾ ਤਾਂ ਲੱਭ-ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਗੱਲ ਕੀ, ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼, ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਉਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਸੰਪਾਦਕ ਮਰਹੂਮ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਦੀ ਸਾਥਣ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਪਰਬਤ ਜਿੱਡੀ ਹਿੰਮਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ। -ਕਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਫੋਨ: 815-356-9535

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸੋਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਗਭਗ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸੰਕੋਚਦੇ-ਸੰਕੋਚਦੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਲੇਖ ਭੇਜੇ ਨੂੰ ਘੰਟਾ ਕੁ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਫੋਨ ਆ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅਨੋਖਾ ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਧਾਰਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੇ ਅਪਣਤ ਭਰੀ ਬੋਲ-ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਉਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੋਕੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲ ਨੌਜਵਾਨ ਇਨਸਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਿਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ, “ਕਮਲਿਆਂ ਦਾ ਟੱਬਰ”, ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਦਕਦਿਲੀ ਤੋਂ ਅਸ਼-ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਿਆ। ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਟੀਫਨ ਹਾਕਿੰਗ ਬਾਰੇ ਸਭ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਅਸਮਰਥਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਬੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਫੇਰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੇਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਟੀਫਨ ਹਾਕਿੰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਅਜੇਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਸੁਭਾਅ ਸਦਕਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੇ ਸਿਦਕਦਿਲੀ ਦਾ ਹੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਅਖਬਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸਿਰੜ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਪਾਠਕ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਡੁੱਲ ਡੁੱਲੂ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਲਈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਨਮੋਲ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦਾ ਪਾਠਕ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਲੇਖ ਵੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਛਪਦੇ ਲੇਖਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦਾ ਵੱਡਾਪਨ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਸਿਖਾਂਦਰੂਆਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਲਿਖਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਰੋਧੀ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀ, ਆਸਤਿਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾਸਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸਰਬ ਧਰਮ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਸਗੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਖ ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਸਖਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਉਸਾਰੂ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਵੀ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਇਹ ਭਾਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਿਆਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੰਡਾਂ ਆਦਿ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਅਖਬਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ, ਬਾਬਿਆਂ, ਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਫੇਰ ਵੀ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅੱਜ ਤੱਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਖਬਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਬਠਾੜ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ‘ਆਰਸੀ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਆਦਰਸ਼ਕ ਨਮੂਨਾ ਸੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਾਸਤੇ

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਟਕ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ‘ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ’ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਮਨਪਸੰਦ ਸਾਹਿਤਕ ਰਿਸਾਲਾ ‘ਆਰਸੀ’ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਪਾਇਆ, ਓਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੱਤਰ-ਰਿਸਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਕੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਲਈ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਦਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸੌ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ‘ਆਰਸੀ’ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਸੁਖਬੀਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਰੁਪਾਣਾ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਵਰਗੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਛਾਪੀਆਂ। ਸਮਾਦਤ ਹਸਨ ਮੱਟੋ, ਚੈਖੋਵ, ਮੋਪਾਸਾਂ, ਮੋਹਣ ਰਾਕੇਸ਼, ਇਸਮਤ ਚੁਗਤਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ੀ ਕਿਰਤਾਂ ‘ਆਰਸੀ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪੁਆਈ ਹੈ ਉਥੇ ਵਤਨੋਂ ਦੂਰ ਵਸੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਤੁਅਰਫ ਵੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ, ਖੇਡਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਮਿਆਰੀ ਲੇਖ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਛਪਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ‘ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼’ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗੀ ਛਿਆਰੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ‘ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੜ੍ਹਕਾ’, ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਛੇ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ ਰਹੀ, ਲਈ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲੇਖ ਲਿਖਦੀ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤੇ ਖੋਜ ਲੇਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਸੀਹ ਕੀਤਾ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਸੀਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਜਾਣੂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਠਕ ਬੀਬੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਮਾਣ ਲਈ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੀ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਥਣ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅਤੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਭਚਿੰਤਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦਿਨ ਦੂਣੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਚੌਗੁਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇ। ਆਮੀਨ!

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ,
ਕੈਨੇਡਾ

ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮੰਚ - ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅਖਬਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ’ਤੇ ਖੋਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਭਿਆ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖ ਮੈਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਜਾਪੇ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਮੰਚ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਈਮੇਲ ’ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਇਕ ਲੇਖ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ’ਤੇ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਲੇਖ ਵਿਵਾਦਤ ਮੁੱਦੇ ‘ਧਾਰਾ 25’ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਥਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਰ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਸੀ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਇਸ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪਿਰਤ ਨੂੰ ਬੀਬੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਪਿਰਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਘੇਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭ ਵਰਗਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਸਵਰਗੀ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਲਿਆਕਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਛਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਗੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਰਗੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਦਰਜੇ ’ਤੇ ਪੁਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਰਗਾ ਅਖਬਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰਾਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਿਦਕ ਦਿਲੀ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਹੈ। ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲਾਏ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਇਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਪਣੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ੁੱਭ ਅਵਸਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ। ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਮੰਚ ਰੂਪੀ ਅਦਾਰਾ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਚਾਈਆਂ ਛੂਹੇ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢਾਂ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦਾ ਰਹੇ। -ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਮਿਸੀਸਾਗਾ, ਕੈਨੇਡਾ

ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਅਖਬਾਰ: ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’

ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਬੂਟਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲਈ। ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਗਰੁੱਪ, ਜਾਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ‘ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪਾਠਕ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਹਰ ਅੰਕ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ, ਆਪਣੇ ਬਿਜਨਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲਈ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਸਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਛਪ ਕੇ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ’। ਸੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਹੈ ਜੋ ਛਪ ਕੇ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ‘ਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਾਮਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਦਿਨ ਦੁਗਣੀ ਰਾਤ ਚੌਗਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ। -ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਢਾਅ, ਕੈਲਗਰੀ, ਅਲਬਰਟਾ

ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਕਲਾ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ ਅਖਬਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਠਕ ਬੜੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਅੰਕ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਆਲੋਚਕ ਹਰਕਾਰਾ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਾਂ/ਡੈਸਕਟਾਪ ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਗੁੱਡ ਮਾਰਨਿੰਗ ਕਹਿੰਦਾ ਸੋਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨੀ ਹਰ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਾਹਿੱਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਲੰਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚਰਚਾ/ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖ਼ਬਰ ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਨੀਯਤ ਕਸਵੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਭੂਟੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਗੁਮਰਾਹਕੁਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਸੂਝਵਾਨ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਖਿੱਚਣ ਵਾਂਗ ਚੰਗੇ ਪੱਤਰਕਾਰ/ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਚੰਗੇ ਇੱਧਰ ਆ ਕੇ ਪਾਰਸ ਸੋਨਾ ਹੋ ਕੇ ਹੋਰ ਨਿੱਖਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਪਰਚਾ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੇਖਕ ਤੇ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੌੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਪਕਿਆਈ ਦੀ ਕੁਠਾਲੀ ਵਿਚ ਢਾਲ ਕੇ ਪਰਪੱਕ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵੇਰਾਂ ‘ਲੱਕੜ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਵੀ ਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’ ਵਾਲਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਇੱਥੇ ਫ਼ੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਰਨ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਹੀ ਤਰਦੀ ਹੈ, ਲੋਹਾ ਨਹੀਂ ਤਰ ਸਕਦਾ, ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਲੁੱਕ ਛਿਪ ਕੇ ਆਵੇ, ਆਪ ਹੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕਾਣਾ ਸੌ ਵਲ ਭੰਨ ਕੇ ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੁਜਾਏ ਨੂੰ ਸੁਜਾਏ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਕੋਲ ਪਾਰਖੂ ਅੱਖ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੱਧਰ ਖਿੱਚੇ ਚਲੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੱਦ ਵੀ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮਰਾਜ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਚੱਲਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਧੌਂਸ, ਨਾ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਬੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲੇਖਕ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਸੂਝ-ਸਿਆਣਪ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੋਲਦੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੀ ਨਜ਼ਰੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਕ ਵੱਡੇ ਗੁਲਦਸਤੇ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਉਂਦੇ ਆਪਣੀ ਕਲਗੀ ਉੱਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਮਾਲਕ, ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਢਿੱਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਵਾਸਾਂ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚੰਗੀ ਨਰੋਈ ਲਿਖਤ ਲਿਖਦੇ ਤੇ ਅਸਲੀ ਉਸਾਰੂ ਲੇਖਕੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਪੜਕ ਬੋਝਾਕ ਤੇ ਦਿੱਬ-ਦਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀ ਲੇਖਣੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵੇਰਾਂ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਫ਼ ਨਿਪੜਕ ਨਿਰਪੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਛੋਟਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਧਰਮ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਰੋਵੇ ਚਾਹੇ ਪਿੱਟੇ, ਸਿਰ ਲਾਓ ਨਾਲੇ ਗੋਡੇ ਗਿੱਟੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰਾ ਵਾਂਗ ਬਾਦ ਵਿਚ ਜਦ ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਮਤਲਬ ਪਿਛੋਕੜ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿਚ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨਿਰਭੈ ਨਿਰਪੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਭਾਵੇਂ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਸਫਲ ਕਰ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਯਾਦ/ਪਛਾਣ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਖਿੜਦਾ ਮੌਲਦਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਕੇਵਿਡ ਦੀ ਮਾਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਝੱਲਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰਿਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਅੱਗੇ ਵੀ ਹੋਰ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਫੁਲਵਾੜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਜਣ, ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾ ਵਿਚ ਜੀਵਤ ਰੱਖਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹਸਾਉਂਦੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੱਕ ਰੁਜ਼ਨਾਉਂਦੀ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ। ਮੈਂ 18 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ’ਤੇ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਮਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਇਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਚਰਨਜੀਤ ਪੰਨੂੰ

ਨਵੰਬਰ 2023 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ) ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ 4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕਾ, ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਇਹ ਰਾਜੀਵ ਖੋਸਲਾ
ਫੋਨ: +91-79860-36776

ਨਵੀਨਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਭਾਵੇਂ 2014-15 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਹੁਲਾਰਾ 2019-20 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ। ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 31 ਮਾਰਚ 2014 ਤਕ 22 ਲੱਖ ਸੀ, 31 ਮਾਰਚ 2019 ਤਕ ਵੱਧ ਕੇ 3.5 ਕਰੋੜ ਪਹੁੰਚ ਗਏ; 31 ਮਾਰਚ 2024 ਤਕ ਇਹ 15 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਖੰਭ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ (ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਮਦਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਪੈਸੇ, ਘਰ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਆਦਿ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ। ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ; ਕੀ ਇਹ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋਖਮ ਮੁਕਤ

ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਹੈ? ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਡਿਜੀਟਲ, ਵਿਹਾਰਕ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ।

ਡਿਜੀਟਲ ਕਾਰਕ: ਲਗਭਗ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2015 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਾਈ ਸਪੀਡ 4ਜੀ. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਪਰ 5 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਦੇ 4ਜੀ. ਮੋਬਾਈਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਰਿਲਾਇੰਸ ਜੀਓ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਮੁਹਿੰਮ ਰਾਹੀਂ ਆਨਲਾਈਨ ਬੈਂਕ ਤੇ ਡੀਮੈਟ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ, ਕੇ.ਵਾਈ.ਸੀ. ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਵਿਹਾਰਕ ਕਾਰਕ: ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਹੀ ਫੰਡੀ ਕਮਾਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਵਿੱਤੀ ਜੋਖਮ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਗ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਠੋਸ ਵਿੱਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ, ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ, ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ

ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ, ਡਾਕਖਾਨਾ ਬੱਚਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਦਿ (ਮਿਆਦ ਲੰਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ) ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ 3-4 ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਟਾਕ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਾਰਕ: ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਬ੍ਰੋਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਜ਼ੀਰੋਪਾ, ਗ੍ਰੋ, ਅਪਸਟੋਕਸ ਆਦਿ) ਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨੇ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਰਣਨੀਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ, ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਵਿਆਜ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ 6-7% ਵਿਆਜ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੇ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੋਹਰੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਬ੍ਰੋਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਦਰ ਜੋ 2022 ਅਤੇ 2023 ਵਿਚ ਦੋਹਰੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੀ ਸਹੀ ਬਦਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਿਛਲੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 6-8% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਵਧਣ ਵਾਲਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਨੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵੀ ਉੱਚੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ; ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਫਾਇਦੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਕਾਰਕ: ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੱਥ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਛਾੱਟੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੇਵਲ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੀਆ ਬਚਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਏ: ਮਸਲਨ, ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਪਰੈਲ 2020 ਤੋਂ 7.1% 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਸਕੀਮ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਸੁਕੰਨਿਆ ਸਮ੍ਰਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਵੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੁਝ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਕਦਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕੀਤਾ।

ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਜੋਖਮ ਬੜੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਪੈਸੇ ਗੁਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। 2007-08 ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਮੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਦੌਰ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀ ਦਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਲਿਆ ਪਰ 2021-22 ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਅਪੂਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਘੱਟ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਲੱਦ ਗਏ ਹਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿਚ ਬੇਹਿਸਾਬ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਵਧੀ ਹੋਈ ਵਿਆਜ ਦਰ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ 2008 ਤੋਂ 2020 ਵਾਲੇ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਫਿਰ ਵੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਉਫ਼ਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ 1995-2001 ਦੇ ਕਾਰਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ 'ਡਾਟ ਕਮ ਬਬਲ' ਸੰਕਟ ਵਧਿਆ ਸੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਕਮ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਦੇ ਹੀ ਵਰਤਮਾਨ ਕਰਤੋਂ ਧਰਤੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਬਲਿਓਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਕੇਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੀਲੋਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਚਾਬੀਫੂ ਟਾਪੂ ਬਾਰੇ ਕਿੱਤੂ-ਪ੍ਰਿਤੂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੀਅਤ ਉਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ 1983 ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਬੰਧ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖਾਵੇਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਉਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀ ਛਾਪ ਗਰਦਾਨਣ ਨੇ ਉਹ ਸਬਦਾਵਲੀ ਚੋਤੇ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ 2002 ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੋਅਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ 'ਚ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬਾਸਵਾਤਾ 'ਚ ਦਿੱਤਾ ਭਾਸ਼ਣ ਤਾਂ ਬੌਖਲਾਹਟ ਦੀ ਸਿਖਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜੇ ਕੁੱਛ ਹੀ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ 19 ਅਪਰੈਲ ਦੇ ਮਤਦਾਨ 'ਚ ਉਸਦਾ ਗੁਫ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਨੇ 'ਘੁਸਪੈਠੀਏ' ਅਤੇ 'ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ, ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਮੰਗਲ-ਸੂਤਰ ਖੋਹ ਕੇ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਚ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸਦਾ ਮੰਤਵ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ, ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਰਤ 'ਚ ਸ਼ਰੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਵੱਲ ਪਰਤਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਹੀ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੋਦੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬਾਸਵਾਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਲੀਗੜ੍ਹ, ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਟੋਂਕ ਵਿਚ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਵੀ ਇਹੀਓ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਘਰ, ਧਨ-ਦੌਲਤ, ਸੋਨਾ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁੱਝ ਖੋਹ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ' ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੇਣਗੇ। ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰਾਉਣ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਮੋਦੀ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬੀਬੀਓ, ਭੈਣੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਗਲ ਸੂਤਰ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ, ਪੇਟੀਆਂ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁੱਝ ਉੱਤੇ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗਹਿਣੇ, ਪੈਸੇ ਤੇ ਮਾਇਆ ਸਭ ਕੁੱਝ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਗੱਠਜੋਤ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ (ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ) ਵੀ ਖੋਹ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣਗੇ। ਆਪਣੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਰੀਸੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਨੱਛਾ ਆਦਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਵੀ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹਨ।

ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ-ਪੈਰ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਵਸੋਂ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਸੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਹੋਰ ਤਿੱਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਵੋਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਝੁਕ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ 20 ਕਰੋੜ ਵਸੋਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਾਰੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚੱਟੋ-ਵੱਟੋ ਆਪਣੇ ਚਿੱਤੋਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੌਸਲੇ ਵਿਚ ਹਾਂ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਤਾਸ਼, ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਭੈਅਭੀਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਵਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਮੋਦੀ ਵਿਰੁੱਧ

ਦਰਜਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੌਲਾ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੜਕੋ ਅਤੇ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੱਛਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਕੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਏ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੀ ਬਾਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੱਠਪੁਤਲੀ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਸਮੇਂ ਦੱਸੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੋਟਰ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਖਿਡਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤਮ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਪਸਾਰਾ 2024 ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਹੁਣ ਵਸਾਥ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਇਕ ਸਪਤਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਏਥੇ ਉਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਹੀਮਾ ਨਵਾਜ਼ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਤੇ 'ਬੋਲੋ ਸੋ ਨਿਹਾਲ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੱਬ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਾਡਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਵਸ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ' ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ ਐਮ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪਿਏਰੋ ਪੋਇਲੀਵਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਸੁਣੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਐਨਡੀਪੀ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਮੇਅਰ ਓਲੀਵੀਆ ਚੋਅ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਰ ਮੰਚ ਤੋਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੰਬਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ

ਨਿੱਕ ਸੁੱਕ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਫੋਨ: 91-98157-78469
Sandhugulzar@yahoo.com

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਸੱਚ, ਨਿਆਂ, ਖੁੱਲ੍ਹਾਪਣ, ਦਇਆ, ਸੇਵਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਥੇ ਲਗਭਗ 8 ਲੱਖ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਾਂ'।

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹੋਰ ਉਡਾਣਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਆਫ਼ ਰਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਰੀਡਮਜ਼ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਓਟਾਰੀਓ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੌਂਸਲ ਹਰ ਸਾਲ ਪਰੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੂਰੋਂ-ਦੂਰੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਅਰਦਾਸ ਸਮੇਤ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦਾ ਭਾਵ ਵੀ ਇਹੀਓ ਸੀ।

ਅੰਤਿਕਾ
ਮਿਰਜ਼ਾ ਗਾਲਿਬ।
ਮੰਜ਼ਰ ਏਕ ਬੁਲੰਦੀ ਪਰ, ਔਰ ਹਮ ਬਨਾ ਸਕਤੇ
ਅਰਸ ਸੇ ਇਧਰ ਹੋਤਾ, ਕਾਸ਼ ਕੇ ਮਕਾਂ ਅਪਨਾ
ਹਮ ਕਹਾਂ ਕੇ ਦਾਨਾ ਥੇ, ਕਿਸ ਹੁਨਰ ਮੇਂ ਯਕਤਾ ਥੇ
ਥੇ ਸਬਬ ਹੂਆ ਗਾਲਿਬ, ਦੁਸ਼ਮਨ ਆਸਮਾਂ ਅਪਨਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੇਅਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਤੜਕਾ ਬਨਾਮ ਕੁਝ ਦੂਸਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਰੋਡ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸ਼ੇਅਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ, ਮਜ਼ਹਾਬ, ਮਜ਼ਾਕ, ਹਾਜ਼ਰ-ਜਵਾਬੀ, ਅਲੰਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਾਹਵਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਮਸਾਲੇ ਦਾ ਤੜਕਾ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

2 ਮਈ ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਰਾਖਵਾਂ) ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੌਬੇਵਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੋਡ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ ਵਿਚ ਇਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਉਹ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਰੋਡ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਬੰਗੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਫਗਵਾੜਾ

ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ
ਫੋਨ: +91 98766-55055

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ 9 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਗਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੈਗਮੈਂਟ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬੜਾ ਸਖਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਦ ਵੀ ਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਫੁੱਲ ਸੁਟਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਥਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮਨਭਾਉਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਹਨ। ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਕੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ-

“ਜੇ ਆਈ ਪੱਤਝੜ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੀ ਏ, ਤੂੰ ਅਗਲੀ ਰੁੱਤ 'ਚ ਯਕੀਨ ਰਖੀਂ
ਮੈਂ ਲਭ ਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਕਿਤਿਉਂ ਕਲਮਾਂ, ਤੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਜੋਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਖੀਂ”!

ਮਈ ਦਿਵਸ, ਜੋ ਰੋਡ ਸ਼ੇਅਰ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨ ਚੋਣਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੇਰ 'ਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ

ਉਸ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ, ਜੋ ਉਦਾਸੀ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਵੀ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅੰਤਰ-ਕਾਲਜ ਕਾਵਿ-ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾ ਕੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਤਰਾਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ-
“ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ਤੇਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਚੰਨ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ,
ਤੂੰ ਮਗਧਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ”।
ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ ਵਿਚਲੇ ਇਕ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਦਰਖਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਿੱਪਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਣਾ। ਇਹ ਐਨੇ ਸਾਲ ਤੁਫਾਨਾਂ, ਝੱਖੜਾਂ, ਹਨੇਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰੀ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਹਨ।

“ਅਸੀਂ ਵੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਧਾਰਨ ਲੋਕ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬੜੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ,” ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਇਕ ਲਾਈਨ ਬੋਲੀ ਜੋ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਇਕ ਮੈਟਾਫਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-
“ਪਿੱਪਲ ਦਿਆ ਪੱਤਿਆ ਵੇ, ਕਿਉਂ ਖੜ ਖੜ ਲਾਈ ਆ

ਪੱਤ ਝੜੇ ਪੁਰਾਣੇ, ਰੁੱਤ ਨਵਿਆਂ ਦੀ ਆਈ ਆ”।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਪੁੱਗਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਮੁਖੀ ਰਾਜ-ਤੰਤਰ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਬਿੰਬਾਵਲੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ 'ਚੁੱਝ' ਦਿੰਦੇ, ਉਹ 'ਚੋਗਾ' ਵੀ ਦਵੇਗਾ!
ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਰਾਹੀਂ 'ਆਪ' ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਜਾਬਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ-
“ਹਮ ਵੇ ਪੱਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹਵਾ ਮੇਂ ਉਡ ਜਾਤੇ ਹੈ,
ਆਂਧੀਉਂ ਸੇ ਕਹੋ ਅਪਨੀ ਔਕਾਤ ਮੇਂ ਰਹੋ”।
ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,
“ਲੋਗ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਫਿਰ ਮਿਲੇਗੇ,
ਮੈਂ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮਿਲਤੇ ਰਹੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੇਗੇ”।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਕਾਵਿਕ ਨਾਹਰੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 'ਮਿਸ਼ਨ 13-0' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ-

“ਪੰਜਾਬ ਬਣੇਗਾ ਹੀਰੋ
ਤੇਰਾਂ ਜੀਰੋ, ਤੇਰਾਂ ਜੀਰੋ”।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਅਵਾ-ਤਵਾ ਬੋਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਐ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣ

ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ”।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ 50 ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ 10-12 ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਸੁਣਨ, ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੰਬੋਧਨ ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ। ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਗੁਰਬਾਣੀ/ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬੜਾ ਕੋਟ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸਨ। ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਰਸਟਿਕ ਹਿਯੂਮਰ', ਪੇਂਡੂ ਟੋਟਕੇ, ਹਾਜ਼ਰ-ਜਵਾਬੀ ਅਤੇ ਮਲਵਈ ਲਹਿਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਸੁਣਾਈ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:

'ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਡ੍ਰਾਈ ਫੂਰੂਟ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਜਾਵੇ, ਅਚੇਤ ਹੀ ਮੁੱਠ ਭਰ ਕੇ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਪਏ ਕਾਜੂ-ਬਦਾਮ ਖਾ ਲਿਆ ਕਰੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਮੈਂ ਵੀ ਡ੍ਰਾਈ ਫੂਰੂਟ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਕੇ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਆਖਣ ਲੱਗਾ, 'ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ! ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਓਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿੰਨਾ ਖਬਰ ਲੈਣ/ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ'!

ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਵੀ ਉਰਦੂ ਸ਼ੇਅਰ ਬੋਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ/ਹਨ।
ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੇ ਠੇਠ ਮੁਹਾਵਰੇਦਾਰ/ਅਖਾਣ-ਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਸਖ਼ਤ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਪੇਂਡੂ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਭੜਕ ਪਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ 'ਉਠ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਫਿਰਦੇ ਆ, ਹੋਰ ਵੰਡ ਮੰਗਦੇ ਆ')।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਸਿੱਧੀ-ਸਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।
ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।
ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੇ ਸਿੱਧੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ 'ਦੂਨ' ਸਕੂਲ ਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ/ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਉਹ ਫਰਾਟੇਦਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵੀ ਬੋਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਸਪਾਟ ਦਿੰਦੇ ਸਨ/ਹਨ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਦੀ ਸਰਲ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ 'ਇੰਟਰ-ਐਕਟਿਵ' ਹੈ।
ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ੇਅਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਮਿਰਜ਼ਾ ਗਾਲਿਬ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ-
“ਹੈਂ ਔਰ ਭੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਸੁਖਨਵਰ ਬਹੁਤ ਅਛੇ
ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ 'ਗਾਲਿਬ' ਕਾ ਹੈ ਅੰਦਾਜ਼-ਏ-ਬਿਆਂ
ਔਰ”!

ਅਦਾਕਾਰਾ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੋਕਾ

ਅਦਾਕਾਰਾ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ 'ਰਣਨੀਤੀ: ਬਾਲਾਕੋਟ ਐਂਡ ਵਿਯੋਂਡ' ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਖੂਬ ਤਾਰੀਫ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਔਰਤ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਆਖਦੀ ਹੈ, "ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿਚ ਨਾ-

ਆਮਨਾ ਕੌਰ

ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲੜਾਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫੀਸ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ 10ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।"

ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਿਲਮਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਵਕਤ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮਰਦ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਦਿਖਾਵੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਹਿੱਟ ਵੀ ਹੋਈਆਂ।

ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੋਲ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕਰੀਅਰ ਹੀ ਚੌਪਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਫਵਾਦ ਖਾਨ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ

ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਸੰਜੇ ਲੀਲਾ ਭੰਸਾਲੀ ਦੀ ਡਰਾਮਾ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਤਾਜਦਾਰ ਅਤੇ ਆਲਮਜ਼ੇਬ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਦਾਕਾਰ ਫਵਾਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮਹੀਰਾ ਖਾਨ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜੇ ਲੀਲਾ ਭੰਸਾਲੀ ਨੇ ਫਵਾਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਮਹੀਰਾ ਖਾਨ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਅਦਾਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ

ਬਣਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਇਹ ਸਾਂਝ ਯਕਲਖਤ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਨੂੰ ਫਵਾਦ ਖਾਨ ਤੇ ਮਹੀਰਾ ਖਾਨ ਵਰਗੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਫਵਾਦ ਖਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ ਪਰ ਕੱਟਤਪੱਥੀਆਂ ਦੀ ਸੋੜੀ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਇਹ ਸਾਂਝ ਤੋੜ ਸੁੱਟੀ।

-ਕੁਦਰਤ ਕੌਰ

ਅਭੈ ਦਿਓਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੂਪ

ਅਦਾਕਾਰ ਅਭੈ ਦਿਓਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਤਕੀ ਉਸ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ (ਗੁਜਰਾਤ) ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ 'ਡਿਸਕ ਜੋਕੀ' (ਡੀ.ਜੇ.) ਬਣ ਕੇ ਮੇਲਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਸੰਗੀਤ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਟੇਪਾਂ ਖੂਬ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਡੀ.ਜੇ. ਬਣ ਕੇ

ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕੰਮ ਹੀ ਬੜਾ ਨਿਰਾਲਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਡੀ.ਜੇ. ਬਣ ਕੇ ਬੜਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਆਇਆ।"

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਅਭੈ ਦਿਓਲ ਨੇ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। -ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ

ਜ਼ੀਨਤ ਅਮਾਨ ਦਾ ਪਸ਼ੂ-ਪਿਆਰ

ਆਪਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਿਤ ਅਦਾਕਾਰਾ ਜ਼ੀਨਤ ਅਮਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਸੁਹੱਪਣ ਕਰ ਕੇ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧੌਲੇ ਵਾਲ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬ

ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਬੁੱਢੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸ ਨੇ ਧੌਲੇ ਰੰਗਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਹੋ ਰਹੀ

ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਗੁਰਨਾਜ਼ ਕੌਰ

ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ ਖਾਤੇ ਉੱਤੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰਾ ਜ਼ੀਨਤ ਅਮਾਨ ਦੀ ਦੋ ਤਸਵੀਰਾਂ।

PUNJABI CULTURAL SOCIETY

SOUTH BEND INDIANA PRESENTS

ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ

May 17 2024 - 7:00 pm to 11:00 pm

S. GURMEET SINGH GADANI
(PRESIDENT)

S. AVTAR SINGH
(VICE PRESIDENT)

Singers

Live Performance

Gurlez Akhtar, Kulwinder Kally & Rav Inder

S. AMARJIT SINGH
GADANI

SH. TARLOCHAN SINGH
SANGHA

S. MANDEEP SINGH
GHOTRA

SH. CHARAN SINGH
DHAM

S. BHOLA SINGH
(ADVISOR)

SH. PINKA MAINI

SH. RAJBIR SINGH
BHULLER

S. JAGMOHAN SINGH
BEGOWAL

S. MALKIT SINGH
SAB

S. SUKINDER SINGH
MAINI

S. BALVIR SINGH
GREWAL

S. BALDEV SINGH
DHAM

S. SURINDER SINGH

SH. SANDEEP SINGH
LALLY

S. JASWINDER SINGH
WALJA

S. PALWINDER SINGH
CHANDIGARH

SH. JATINDER SINGH
RINKU

SH. SONU GADANI

S. GURINDER SINGH
RAJU

(Venue :- india garden)

Address : 615 West Edison Road Mishawaka, IN 46545

Contact :- President Gurmeet Singh Gadani for any Questions . Mob : 219-210-0052